

ZARZĄDZENIE NR 0050.143.2026
BURMISTRZA TOSZKA

z dnia 1 lipca 2026 r.

w sprawie centralizacji rozliczeń w zakresie podatku od towarów i usług Gminy Toszek oraz jej jednostek budżetowych

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2026r. poz. 662), art. 99 i art. 109 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 z późn. zm.), art. 3 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 280) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i rozwoju z dnia 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1988 z późn. zm.)

Burmistrz Toszka
zarządza, co następuje:

§ 1. W celu zapewnienia poprawności i spójności rozliczeń podatku od towarów i usług (dalej: VAT) w Gminie Toszek oraz jej jednostek budżetowych, w szczególności w związku z obowiązkiem składania za pomocą środków komunikacji elektronicznej pliku JPK-V7M ustala się procedury obowiązujące w tym zakresie.

§ 2. 1. Kierowników/dyrektorów jednostek budżetowych Gminy Toszek i kierowników jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego zobowiązuje się do:

- 1) posługiwania się numerem NIP Gminy Toszek 9691605695 przy zawieraniu umów oraz na wszystkich innych dokumentach związanych z rozliczeniem podatku VAT;
- 2) prowadzenia rozliczeń z tytułu podatku VAT związanych z prowadzoną działalnością kierowanej jednostki;
- 3) prowadzenia częściowych ewidencji (rejestrów) VAT z czynności (transakcji) wykonywanych przez podległe jednostki oraz wartości towarów i usług nabywanych bądź zbywanych;
- 4) pisemnego wskazania wszelkich zmian osób odpowiedzialnych za czynności związane z VAT wykonywane przez podległe jednostki w ciągu 7 dni roboczych;
- 5) do sporządzania "częściowych" deklaracji VAT dotyczących działalności prowadzonej przez podległe jednostki.
- 6) przysyłania do Urzędu Miejskiego w Toszku w formie elektronicznej częściowego JPK-V7M za pomocą programu PortalFB.

2. Procedury postępowania w zakresie wskazanym w ust. 1-3 stanowią załączniki nr 1, 2 i 3 do niniejszego Zarządzenia.

§ 3. 1. Sprzedawcą i nabywcą dla jednostek budżetowych Gminy jest Gmina Toszek.

2. Umowy i faktury zarówno otrzymane, jak i wystawione winny zawierać następujące dane:

Gmina Toszek
ul. Bolesława Chrobrego 2
44-180 Toszek
NIP: 9691605695
Nazwa jednostki organizacyjnej

NIP jednostki organizacyjnej
Adres jednostki organizacyjnej

3. Kierowników/dyrektorów jednostek budżetowych zobowiązuje się do zawierania umów zgodnie z danymi określonymi w § 3. pkt 2 niniejszego Zarządzenia.

§ 4. Pracowników Referatu Księgowości Budżetowej zajmujących stanowiska z zakresu rozliczeń podatku VAT upoważnia się do wykonywania czynności sprawdzających poprawność dokumentowania i rozliczenia podatku VAT przez jednostki budżetowe Gminy Toszek i aktualizacji niniejszego Zarządzenia.

§ 5. 1. Wykonanie zarządzenia powierza się Skarbnikowi Gminy i kierownikom jednostek budżetowych Gminy Toszek.

2. Traci moc Zarządzenie nr 120.81.2021 Burmistrza Toszka z dnia 13 września 2021 r. w sprawie centralizacji rozliczeń w zakresie podatku od towarów i usług Gminy Toszek oraz jej jednostek budżetowych z późn. zm.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz Toszka

Grzegorz Kupczyk

Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 0050.143.2026
Burmistrza Toszka
z dnia 1 lipca 2026 r.

**PROCEDURA OBIEGU DOKUMENTÓW
ORAZ JEDNOLITYCH ZASAD PROWADZENIA EWIDENCJI
DLA CELÓW PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG
GMINY TOSZEK**

Spis treści

1. Wykaz aktów prawnych i pojęć	3
2. Uwagi ogólne	4
2.1 Kwestie wstępne	4
2.2 Odpowiedzialność karnoskarbowa	4
2.3 Archiwizowanie dokumentów	6
3. Wystawianie faktur	7
3.1 Wystawianie faktur w trybach offline.....	9
4. Faktury zakupowe	10
5. Ewidencja dla celów rozliczania podatku VAT	11
6. Sporządzanie JPK_V7M	12
7. Rozliczenie zobowiązania podatkowego / nadwyżki podatku naliczonego nad należnym....	13
7.1 Pozycja wynikająca z częściowych deklaracji VAT jednostek	13
7.2 Pozycja wynikająca ze scentralizowanej deklaracji VAT Gminy	13
8. Korekty deklaracji VAT oraz ewidencji sprzedaży i zakupu	14
9. Załącznik - Wykaz symboli jednostek	15

1. Wykaz aktów prawnych i pojęć

Skróty używane w niniejszej Procedurze:

1. Gmina – Gmina Toszek
2. UG – Urząd Miejski w Toszku
3. jednostki lub jednostki organizacyjne – jednostki budżetowe
4. CUW – Centrum Usług Wspólnych w Toszku – jednostka organizacyjna funkcjonująca w ramach Gminy, zadaniem której jest m.in. obsługa księgowa jednostek oświatowych oraz Ośrodka Pomocy Społecznej
5. podatek od towarów i usług – podatek VAT
6. ustawa lub ustawa o VAT – Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług¹
7. ustawa o ewidencji – Ustawa z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników²
8. rozporządzenie ws. zwolnień z VAT - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień³
9. ustawa o finansach publicznych – Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴
10. KKS – Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks Karny Skarbowy⁵
11. Ordynacja podatkowa – Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁶
12. deklaracja VAT – deklaracja VAT-7
13. KSeF – Krajowym System e-Faktur

¹ t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 775 z późn. zm.

² t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 151

³ t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 832

⁴ t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.

⁵ t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 633 z późn. zm.

⁶ t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 622 z późn. zm.

2. Uwagi ogólne

2.1 Kwestie wstępne

Niniejsza procedura reguluje zasady obiegu dokumentów oraz jednolitego prowadzenia ewidencji dla celów podatku VAT poprzez określenie reguł obowiązujących jednostki organizacyjne Gminy w celu rzetelnego, terminowego oraz poprawnego wypełniania obowiązków wynikających z ustawy o VAT oraz centralizacji rozliczeń Gminy w zakresie podatku VAT.

Procedura określa zasady wystawiania faktur dokumentujących sprzedaż towarów i usług oraz postępowania wobec otrzymanych faktur dokumentujących zakupy towarów i usług, prowadzenia ewidencji dla celów rozliczania podatku VAT, wypełniania i składania deklaracji VAT, korygowania deklaracji VAT oraz ewidencji sprzedaży i zakupu, rozliczania zobowiązania podatkowego / nadwyżki podatku naliczonego nad należnym oraz wskazuje zasady dotyczące odpowiedzialności za poszczególne elementy rozliczeń VAT w Gminie oraz jej jednostkach organizacyjnych.

Gmina jako sprzedawca oraz jednostki organizacyjne jako wystawcy posiadają dostęp do wystawionych przy pomocy KSeF faktur po zalogowaniu się do Krajowego Systemu e-Faktur. Uprawnia w KSeF są nadawane zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Toszka NR 120.3.2026 z dnia 26 stycznia 2026 r.

Gmina w celu realizacji obowiązków wynikających z ustawy o podatku VAT sporządza zbiorczą deklarację VAT oraz zbiorcze ewidencje sprzedaży i zakupu, które są przygotowywane na podstawie **częstkowych rejestrów / częściowych JPK_V7M jednostek**.

Za prawidłowość sporządzanych JPK_V7M częściowych jednostek oraz prowadzonych rozliczeń VAT jednostek odpowiedzialny jest kierownik CUW, kierownik danej jednostki oraz osoba lub osoby wskazane przez kierownika jednostki.

Pracownicy wszystkich jednostek organizacyjnych Gminy są obowiązani do przestrzegania zasad wskazanych w niniejszej procedurze.

W przypadku, gdyby w jednostce wystąpiła sytuacja nieopisana w niniejszej procedurze, bądź też pracownik odpowiedzialny za wykonywanie obowiązków przewidzianych w niniejszej procedurze powziął wątpliwości w zakresie sposobu poprawnego zachowania w określonej sytuacji, powinien skontaktować się z pracownikiem CUW zajmującym się rozliczaniem VAT w jednostkach obsługiwanych. W przypadku wątpliwości po stronie przedstawiciela CUW, powinien on skontaktować się z Referatem Księgowości Budżetowej funkcjonującym w UG.

2.2 Odpowiedzialność karnoskarbowa

Przedstawiciele CUW zajmujący się rozliczeniami VAT, kierownicy jednostek oraz osoby wskazane przez kierowników jednostek przyjmują odpowiedzialność za prawidłowe sporządzanie częściowej ewidencji sprzedaży i zakupu / JPK_V7M VAT danej jednostki na gruncie ustawy o finansach publicznych oraz KKS. Pracownicy danej jednostki wskazani przez kierownika jednostki przyjmują odpowiedzialność na gruncie ustawy o finansach publicznych, oraz KKS w zakresie powierzonych im zadań.

KKS reguluje zakres czynów uznawanych za karalne m.in. w zakresie prawa podatkowego. Odpowiedzialność karna za przestępstwa skarbowe oraz odpowiedzialność za wykroczenia skarbowe została uregulowana w art. 1 § 1 KKS, zgodnie z którym odpowiedzialności tej podlega wyłącznie ten, kto popełnia czyn społecznie szkodliwy, zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia.

Natomiast przestępstwem skarbowym lub wykroczeniem skarbowym nie jest czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma (art. 1 § 2 KKS). Ponadto, przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego nie popełnia sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu

przypisać winy w czasie czynu (art. 1 § 3 KKS). Jeżeli do dokonania przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego wymagane jest nastąpienie określonego w KKS skutku, sprawca zaniechania podlega odpowiedzialności karnej za przestępstwo skarbowe lub odpowiedzialności za wykroczenie skarbowe jedynie wtedy, gdy ciążył na nim prawny, szczególnie obowiązek zapobiegnięcia skutkowi (art. 1 § 4 KKS).

Mając na uwadze powyższe, przestępstwo skarbowe stanowi czyn bezprawny, zawiniony oraz społecznie szkodliwy bardziej niż znikomo, który jest zabroniony pod groźbą kary przewidzianej w KKS.

Natomiast, wykroczeniem skarbowym jest czyn zabroniony, jeżeli kwota uszczuplonej lub narażonej na uszczuplenie należności publicznoprawnej albo wartość przedmiotu czynu nie przekracza pięciokrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia w czasie jego popełnienia.

Wykroczeniem skarbowym są również inne czyny zabronione, uregulowane w części szczególnej KKS.

Zgodnie z KKS, odpowiedzialności o charakterze karno-skarbowym podlegają jedynie osoby fizyczne (w szczególności odpowiedzialności takiej nie podlegają jednostki organizacyjne Gminy czy też sama Gmina).

Kryteria oceny społecznej szkodliwości czynu zostały wskazane w art. 53 § 7 KKS, który nakazuje oceniać stopień społecznej szkodliwości czynu na podstawie: rodzaju i charakteru zagrożonego lub naruszonego dobra, wagi naruszonego przez sprawcę obowiązku finansowego, wysokości uszczuplonej lub narażonej na uszczuplenie należności publicznoprawnej, sposobu i okoliczności popełnienia czynu zabronionego, jak również postaci zamiaru, motywacji sprawcy, rodzaju naruszonej reguły ostrożności i stopnia jej naruszenia.

Powstanie odpowiedzialności karnej w stosunku do sprawcy przestępstwa lub wykroczenia skarbowego warunkowane jest przypisaniem temu sprawcy winy. Przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe popełniane są umyślnie, a nieumyślnie wyłącznie jeśli KKS tak stanowi (art. 4 § 1 KKS).

Czyn zabroniony jest popełniony umyślnie, jeżeli sprawca chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi. Natomiast czyn zabroniony popełniony jest nieumyślnie, jeżeli sprawca nie ma zamiaru jego popełnienia, jednak popełnia go na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł przewidzieć (art. 4 § 2 i 3 KKS). Dopuszczenie się naruszenia obowiązujących norm prawnych, jednakże bez elementu winy (umyślnej lub nieumyślnej) po stronie sprawcy, nie stanowi przestępstwa ani wykroczenia skarbowego. Co istotne w przypadku winy nieumyślnej należy wskazać, iż sprawca nie ma zamiaru popełnienia czynu jednak dopuszcza się go na skutek niezachowania odpowiedniej ostrożności, którą powinien zachować.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 9 § 3 odpowiedzialność za przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe ponosić może również osoba, która zajmuje się sprawami gospodarczymi danej jednostki organizacyjnej. Osoby takie mogą podlegać odpowiedzialności karno-skarbowej jeśli niewłaściwie wykonywały obowiązek nadzoru nad przestrzeganiem reguł obowiązujących w działalności danej jednostki organizacyjnej.

Niniejsza procedura określa stanowiska, których sprawowanie wiąże się z odpowiedzialnością za prowadzenie ewidencji dla celów podatku VAT Gminy oraz jej jednostek organizacyjnych (osobami odpowiedzialnymi są kierownik jednostki oraz osoby przez niego wyznaczone), jak również właściwy tryb obiegu dokumentów, a także zakres obowiązków.

2.3 Archiwizowanie dokumentów

Wszystkie archiwizowane dokumenty należy przechowywać przez okres co najmniej 5 lat licząc od końca roku, w którym upłynął termin zapłaty podatku za dany okres. Przykładowo, w przypadku złożenia JPK_V7M za kwiecień 2025 r. termin zapłaty podatku upłynął 25 maja 2025 r. Licząc od końca roku (a więc 31 grudnia 2025 r.) dokumenty dotyczące JPK_V7M za kwiecień 2025 r. należy przechowywać do 31 grudnia 2030 r. włącznie.

Należy również zaznaczyć, że termin płatności podatku wynikającego z deklaracji składanych za grudzień poszczególnych lat upływa w styczniu następnego roku. W konsekwencji, w przypadku złożenia JPK_V7M za grudzień 2025 r., termin płatności podatku upłynie 25 stycznia 2026 r. Oznacza to, że licząc od końca roku (a więc 31 grudnia 2026 r.) dokumenty dotyczące deklaracji VAT za grudzień 2025 r. należy przechowywać co najmniej do 31 grudnia 2031 r.

Należy podkreślić, że w przypadku wydatków inwestycyjnych dokumenty należy przechowywać przez okres co najmniej 10 lat licząc od początku roku, w którym dana inwestycja została oddana do użytkowania. Powyższe wiąże się z faktem, iż w określonych przypadkach przepisy art. 91 ustawy o VAT przewidują możliwość dokonywania korekty wieloletniej od nabycia środków trwałych przez okres 10 lat.

W Krajowym Systemie e-Faktur faktury będą przechowywane przez okres 10 lat, licząc od końca roku, w którym zostały wystawione. Faktury wystawione przez Gminę/jednostki organizacyjne powinny być jednocześnie i niezależnie archiwizowane/przechowywane zgodnie z dotychczas obowiązującymi w Gminie procedurami/zasadami.

Należy podkreślić, że w niektórych przypadkach okresy obligatoryjnego przechowywania dokumentów mogą być dłuższe – w zależności od treści stosowanych przepisów, innych niż przepisy dotyczące VAT.

Każdorazowo przed rozpoczęciem niszczenia dokumentów stanowiących dokumentację księgową dla potrzeb VAT należy potwierdzić takie działanie z Referatem Księgowości Budżetowej w Urzędzie Miejskim w Toszku (e-mail: kb@toszek.pl).

3. Wystawianie faktur

Szczegółowe zasady wystawiania faktur oraz elementy, które powinny zawierać faktury zostały wskazane w procedurze rozliczania podatku VAT Gminy. Niniejsza instrukcja określa czynności organizacyjno-techniczne związane z wystawianiem faktur. Wszystkie wystawione i otrzymane faktury należy archiwizować.

Gmina jest zarejestrowanym czynnym podatnikiem podatku VAT, identyfikowanym poprzez numer NIP 9691605695. Jednostki są obowiązane wystawiać faktury w związku z dokonywaną sprzedażą towarów i usług na rzecz:

- innego podatnika VAT,
- podatku od wartości dodanej,
- podatku o podobnym charakterze,
- osoby prawnej niebędącej podatnikiem,
- osoby fizycznej będącej nabywcą towaru lub usługi, która zażądała wystawienia faktury w terminie 3 miesięcy od końca miesiąca, w którym wydano towar lub wykonano usługę bądź otrzymano całość lub część zapłaty.

W przypadku dokonywania sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej usług dzierżawy / najmu, dostawy mediów, świadczenia usług telekomunikacyjnych (i innych usług wskazanych w art. 19a ust. 5 pkt 4 ustawy o VAT) wystawianie faktur nie jest wymagane przepisami, jednakże zgodnie z podejściem Gminy dokumentowanie ww. czynności za pomocą faktur VAT jest konieczne (terminy wystawiania faktur określa procedura rozliczania podatku VAT).

W przypadku, gdy podatnik (jednostka) dokonuje transakcji podlegającej zwolnieniu z opodatkowania na podstawie art. 43 ust. 1 ustawy o VAT lub przepisów wydanych na podstawie art. 82 ust. 3 (rozporządzenie ws. zwolnień z VAT, tj. rozporządzenie wprowadzające inne niż określone w ustawie o VAT zwolnienia), nie jest on obowiązany do wystawienia faktury na rzecz innego podatnika VAT, podatku od wartości dodanej, podatku o podobnym charakterze lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem, niemniej zgodnie z podejściem Gminy dokumentowanie takich czynności za pomocą faktur VAT jest rekomendowane.

Za wystawianie faktur odpowiada pracownik wyznaczony przez kierownika jednostki. Faktury należy wystawiać w dwóch (lub więcej) egzemplarzach, z czego jeden egzemplarz pozostaje w dokumentacji jednostki. Wystawione faktury sprzedaży ujmują się w ewidencji sprzedaży oraz w księgach rachunkowych zgodnie z polityką rachunkowości.

Faktury należy numerować począwszy od kolejnego numeru faktury w danym miesiącu – sposób ustalania tego fragmentu numeracji pozostaje do decyzji jednostki. Następnie umieszcza się oznaczenie miesiąca oraz roku w formacie MM/RRRR (np. 03/2025). Końcowo umieszcza się symbol danej jednostki. Wykaz symboli jednostek stanowi załącznik nr 1 do niniejszej procedury. Należy wskazać, że numerację należy prowadzić w taki sposób, aby uniknąć sytuacji oznaczenia dwóch faktur takim samym numerem. Przykładowy sposób numeracji faktur: 0001/03/2025/XX, 0002/03/2025/XX, 0003/03/2025/XX.

Faktury sprzedażowe wystawiane przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. (zarządcę zasobem mieszkaniowym Gminy Toszek) otrzymują następującą numerację: R/rok/numer faktury np. R/2025/0001.

Wystawiając fakturę dokumentującą sprzedaż towarów i usług, jako dane sprzedawcy należy wskazać dane Gminy, tj. w szczególności:

Gmina Toszek
ul. Bolesława Chrobrego 2

44-180 Toszek
NIP: 9691605695
Nazwa jednostki organizacyjnej
Adres jednostki organizacyjnej

Natomiast jako dane wystawcy należy wskazać dane jednostki :

Nazwa jednostki
ul. nazwa ulicy
Kod pocztowy, miejscowość
nr rachunku bankowego

Należy jednak podkreślić, iż wystawiona faktura każdorazowo musi zawierać NIP Gminy.

Wystawiając fakturę ustrukturyzowaną dokumentującą sprzedaż towarów i usług w KSeF w strukturze logicznej XSD podaje się:

- dane sprzedawcy –JST, w elemencie Podmiot1 (wraz z identyfikatorem podatkowym NIP JST nadanym na cele VAT),
- dane nabywcy w elemencie Podmiot2,
- dodatkowo -dane jednostki podrzędnej JST (np. samorządowej jednostki budżetowej) w elemencie Podmiot3 (wraz jej identyfikatorem podatkowym NIP oraz wypełnionym polem Rola – „7” –JST wystawca.

Ewidencja faktur powinna zawierać następujące oznaczenia:

OFF – w przypadku faktur, które na dzień złożenia ewidencji nie będą posiadały jeszcze numeru KSeF (tj. faktury VAT wystawione w okresie tzw. awarii KSeF),

BFK – w przypadku faktur elektronicznych lub faktur w postaci papierowej (tj. faktur VAT wystawionych poza KSeF dla osób fizycznych),

DI – w przypadku dowodów innych niż faktura wystawiona za pośrednictwem KSeF (znaczenie **DI** ma zastosowanie do dokumentów innych niż faktury VAT(dokument wewnętrzny), w szczególności dokumenty nieobjęte oznaczeniami OFF i BFK).

W przypadku, gdy stwierdzone zostaną nieprawidłowości związane z wystawioną fakturą sprzedażową należy wystawić fakturę korygującą.

W przypadku wystawiania faktur dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej Gmina może wystawić je w formie papierowej lub jako plik PDF i przekazać klientowi osobiście, za pośrednictwem poczty polskiej lub e-doręczeń. Z kolei w przypadku wystawienia faktury w KSeF dla osób fizycznych, nieprowadzących działalności gospodarczej Gmina ma obowiązek udostępnić fakturę nabywcy w sposób z nim uzgodniony. W przypadku gdy nabywca nie jest podatnikiem VAT czynnym, podatnik (Gmina) jest obowiązany zapewnić temu nabywcy dostęp do faktury ustrukturyzowanej jeśli nabywca nie zwolni podatnika z tego obowiązku.

3.1 Wystawianie faktur w trybach offline

Faktury wystawiane przez Gminę od dnia 1 kwietnia 2026 r. powinny być wystawiane w czasie rzeczywistym tzw. **trybie on-line**.

W przypadku niedostępności KSeF lub jego awarii Gmina/ jednostka organizacyjna powinna posłużyć się tzw. **trybem offline**:

- **tryb offline24** faktura powinna być wystawiona w formie ustrukturyzowanej (pliku xml) i wysłana do KSeF najpóźniej w następnym dniu roboczym po dniu jej wystawienia
- **tryb offline – awaryjny** faktura powinna być wystawiona w formie ustrukturyzowanej (pliku xml) i wysłana do KSeF najpóźniej w następnym dniu roboczym po dniu niedostępności Ksef
- **tryb offline – awaria całkowita** faktura powinna być wystawiona w formie ustrukturyzowanej (pliku xml) i wysłana do KSeF najpóźniej niż w ciągu 7 dni od dnia zakończenia awarii.

4. Faktury zakupowe

W przypadku faktury dotyczącej zakupu towarów i usług należy wskazać, że analogicznie jak w przypadku faktur sprzedażowych, na fakturze zakupowej dostawca musi ująć dane pozwalające na identyfikację jednostki dokonującej nabycia towarów / usług, w szczególności nazwę danej jednostki:

Gmina Toszek
ul. Bolesława Chrobrego 2
44-180 Toszek
NIP: 9691605695
Nazwa jednostki organizacyjnej
Adres jednostki organizacyjnej

W przypadku faktury ustrukturyzowanej dotyczącej zakupu towarów i usług otrzymywanych przez Gminę w strukturze logicznej XSD podaje się:

- dane sprzedawcy w elemencie Podmiot1,
- dane nabywcy –JST, w elemencie Podmiot2 (wraz z identyfikatorem podatkowym NIP JST nadanym na cele VAT), w tym wartość „1” w polu znacznikowym JST,
- dodatkowo -dane jednostki organizacyjnej JST (np. samorządowej jednostki budżetowej) w elemencie Podmiot3 (wraz jej identyfikatorem podatkowym NIP dla celów PIT /ZUS oraz wypełnionym polem Rola –„8” –JST odbiorca).

Należy wskazać, że analogicznie jak w przypadku faktur sprzedażowych, na fakturze zakupowej dostawca musi ująć dane Podmiot3 o roli „8” pozwalające na identyfikację jednostki dokonującej nabycia towarów / usług.

Ewidencja faktur zakupowych powinna zawierać następujące oznaczenia:

OFF – w przypadku faktur, które na dzień złożenia ewidencji nie będą posiadały jeszcze numeru KSeF (tj. faktury VAT wystawione w okresie tzw. awarii KSeF),

BFK – w przypadku faktur elektronicznych lub faktur w postaci papierowej (tj. faktur VAT wystawionych poza KSeF),

DI – w przypadku dowodów innych niż faktura wystawiona za pośrednictwem KSeF

Faktury zakupu otrzymane w formie papierowej, elektronicznej wystawione poza KSeF należy podstemplować w celu potwierdzenia daty wpływu faktury do jednostki. Natomiast w przypadku faktur pobranych z aplikacji KSeF datą wpływu faktury do jednostki jest data jej wystawienia w aplikacji KSeF. Otrzymane faktury dotyczące zakupów towarów i usług wykorzystywanych do wykonywania czynności opodatkowanych ujmuje się w ewidencji zakupu oraz w księgach rachunkowych zgodnie z polityką rachunkowości.

W odniesieniu do faktur zakupowych otrzymanych w formie elektronicznej do dnia 1 kwietnia 2026 r. konieczne jest gromadzenie danych pozwalających na jednoznaczne określenie momentu otrzymania faktury zakupowej, a tym samym momentu powstania prawa do odliczenia VAT.

W przypadku, gdy stwierdzone zostaną nieprawidłowości związane z otrzymaną fakturą zakupu należy poinformować sprzedawcę o konieczności wystawienia faktury korygującej.

5. Ewidencja dla celów rozliczania podatku VAT

Jednostki organizacyjne Gminy prowadzą częściową ewidencję sprzedaży, natomiast CUW prowadzi dla każdej jednostki organizacyjnej (z wyłączeniem UG) ewidencję zakupu dla potrzeb rozliczania podatku VAT zgodnie z przepisami ustawy o VAT (w szczególności zgodnie z art. 109 tej ustawy).

Ewidencja prowadzona jest dla poszczególnych okresów rozliczeniowych tj. miesięcznie. Za prowadzenie ewidencji w danej jednostce odpowiedzialna jest **wyznaczona osoba przez kierownika jednostki**.

Ewidencje muszą być prowadzone terminowo i rzetelnie, tak aby na ich podstawie było możliwe sporządzenie częściowej deklaracji VAT zgodnej z przepisami ustawy o VAT. **Osoby wyznaczone przez kierownika jednostki** odpowiadają za prawidłowość sporządzanych ewidencji sprzedaży i zakupu oraz uproszczonych ewidencji sprzedaży i zakupu.

Ewidencje sprzedaży poszczególnych jednostek organizacyjnych (z wyłączeniem UG) sporządza się i przesyła wraz z częściową deklaracją VAT (obejmującą wyłącznie sprzedaż danej jednostki) do CUW w formie papierowej, a także za pośrednictwem poczty elektronicznej, najpóźniej w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który składana jest deklaracja (przykładowo, ewidencja za luty 2025 r. powinna zostać przekazana do CUW do 10 marca 2025 r.).

Następnie, osoba wyznaczona przez kierownika CUW uzupełnia częściowe deklaracje VAT jednostek obsługiwanych (w zakresie zakupów) oraz przesyła ewidencje sprzedaży oraz sporządzone ewidencje zakupu jednostek wraz z częściowymi JPKV7M sporządzonymi dla każdej jednostki organizacyjnej do UG w formie papierowej, a także za pośrednictwem programu Portal FB najpóźniej w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który składana jest deklaracja (przykładowo, ewidencja za luty 2025 r. powinna zostać przekazana do UG do 15 marca 2025 r.).

Portal Finansowo-Budżetowy (Portal FB) służy do prowadzenia przez jednostki organizacyjne gminy rejestrów VAT zwanych rejestrami częściowymi oraz generowanie na ich podstawie jednostkowych dokumentów sumarycznych, które są następnie zatwierdzane (opcjonalnie – z wykorzystaniem podpisu elektronicznego) i przekazywane na poziom budżetu gminy. Tam następuje ich łączenie w deklarację zbiorczą JPK-V7M. (instrukcja do programu stanowi załącznik do niniejszego Zarządzenia).

Ewidencje sprzedaży i zakupów prowadzone są w formie elektronicznej, jednakże wraz z przesłaniem ewidencji zgodnie z niniejszym punktem procedury należy także dokonać wydruku ewidencji sprzedaży i zakupu, odpowiednio je podstemplować, a osoba odpowiedzialna za prowadzenie ewidencji w jednostce powinna je podpisać oraz dokonać ich archiwizacji.

Archiwizowane ewidencje sprzedaży i zakupu należy przechowywać zgodnie z zasadami przedstawionymi w pkt „2. Uwagi ogólne”.

6. Sporządzanie JPK_V7M

Na podstawie ewidencji sprzedaży za dany okres rozliczeniowy (złożony przez osoby odpowiedzialne w jednostce, wyznaczone przez Kierownika jednostki) oraz na podstawie ewidencji zakupu za dany okres, CUW sporządza w programie Portal FB **częstkowy JPK_V7M dla wszystkich prowadzonych jednostek organizacyjnych, z wyłączeniem UG** (obejmującą sprzedaż i zakupy tych jednostek).

Częstkowy JPK_V7M (w formie pomocniczych deklaracji VAT) wszystkich jednostek organizacyjnych (z wyłączeniem UG) sporządzony przez osobę wyznaczoną przez kierownika CUW, wraz z ewidencjami sprzedaży i zakupu, przesyła się do UG w wersji papierowej, a także za pośrednictwem programu PortalFB, najpóźniej w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który składana jest deklaracja (przykładowo, w przypadku częstkowej deklaracji VAT za listopad 2025 r. powinna ona zostać przekazana do UG do 15 grudnia 2025 r.)

W przypadku, gdy w danym okresie rozliczeniowym w danej jednostce nie dokonano żadnego zakupu ani sprzedaży opodatkowanej, sporządza się częstkową JPK-V7M „zerową” jednostki. Taka deklaracja również powinna zostać sporządzona w programie PortalFB i złożona w Urzędzie Miejskim.

Dokumenty w pliku JPK_V7, które nie będą posiadały numeru KSeF, w części ewidencyjnej pliku JPK_V7 (zarówno w części ewidencji sprzedaży jak i ewidencji zakupu) podatnik jest zobowiązany do stosowania oznaczeń :

- **OFF** – w przypadku faktur, które na dzień złożenia ewidencji nie będą posiadały jeszcze numeru KSeF (tj. faktury VAT wystawione w okresie tzw. awarii KSeF),
- **BFK** – w przypadku faktur elektronicznych lub faktur w postaci papierowej (tj. faktur VAT wystawionych poza KSeF),
- **DI** – w przypadku dowodów innych niż faktura wystawiona za pośrednictwem KSeF.

Równocześnie, z przesłaniem częstkowych JPK_V7M zgodnie z niniejszym punktem procedury należy wydrukować w/w dokument, odpowiednio go podstemplować, a osoba do tego wyznaczona powinna podpisać go oraz dokonać jego archiwizacji.

Archiwizowane częstkowe JPK_V7M należy przechowywać zgodnie z zasadami przedstawionymi w pkt „2. Uwagi ogólne”.

Przesłane częstkowe deklaracje JPK_V7M wszystkich jednostek organizacyjnych wraz z częstkowym JPK_V7M Urzędu Miejskim są podstawą do sporządzenia zbiorczego JPK_V7M.

Za sporządzenie i wysyłkę do Urzędu Skarbowego zbiorczego JPK_V7M odpowiada osoba wskazana i upoważniona przez Burmistrza Toszka. Zbiorczy JPK_V7M Gminy należy zarchiwizować i przechowywać zgodnie z zasadami przedstawionymi w pkt „2. Uwagi ogólne”.

7. Rozliczenie zobowiązania podatkowego / nadwyżki podatku naliczonego nad należnym

7.1 Pozycja wynikająca z częściowych deklaracji VAT jednostek

- a) *Jednostka organizacyjna wykazuje w częściowej deklaracji pozycję „do zapłaty” (nadwyżka VAT należnego nad VAT naliczonym)*

W przypadku, jeżeli w danym okresie rozliczeniowym z częściowego JPK-V7M jednostki organizacyjnej wynika kwota zobowiązania podatkowego, jednostka ta jest obowiązana przekazać środki pieniężne w odpowiedniej wysokości celem uregulowania zobowiązania VAT wykazanego w deklaracji częściowej jednostki na konto UG o numerze 33 1050 1298 1000 0023 6327 5534, najpóźniej do 18 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który składana jest deklaracja.

- b) *Jednostka budżetowa wykazuje w częściowej deklaracji VAT pozycję „do zwrotu” (nadwyżka VAT naliczonego nad VAT należnym)*

W przypadku, gdy w danym okresie rozliczeniowym z częściowego JPK_V7M jednostki budżetowej wynika kwota nadwyżki VAT naliczonego nad VAT należnym, Gmina nie dokonuje zwrotu ww. nadwyżki na rzecz jednostki budżetowej.

7.2 Pozycja wynikająca ze scentralizowanej deklaracji VAT Gminy

- a) *Kwota do zapłaty*

W przypadku, gdy ostateczna kwota wynikająca ze zbiorczego JPK_V7M stanowi zobowiązanie podatkowe, zapłaty ww. kwoty zobowiązania Gminy dokonuje UG.

Kwota podatku do zapłaty wynikająca ze zbiorczego JPK_V7M Gminy jest przekazywana przelewem na rachunek bankowy Drugiego Urzędu Skarbowego w Gliwicach właściwego dla celów rozliczeń Gminy z tytułu podatku VAT.

- b) *Kwota do zwrotu*

W przypadku, jeśli w danym okresie rozliczeniowym, w wyniku złożenia zbiorczego JPK_V7M przez Gminę powstanie nadwyżka podatku naliczonego nad podatkiem należnym, jej zwrot dokonywany jest przez Urząd Skarbowy w całości na rachunek bankowy Gminy.

W tym zakresie Gmina przygotowuje odpowiedni wniosek o zwrot VAT, który jest podpisywany przez Burmistrza Toszka lub osobę przez niego upoważnioną.

- c) *Kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy*

W przypadku, jeśli w danym okresie rozliczeniowym, w wyniku złożenia zbiorczego JPK_V7M przez Gminę powstanie nadwyżka podatku naliczonego nad podatkiem należnym, możliwe jest także, aby została ona przeniesiona na następny okres rozliczeniowy (w całości lub części).

Decyzja w zakresie rozdysponowania kwotą nadwyżki podatku naliczonego nad należnym jest podejmowana przez Skarbnika Gminy.

8. Korekty deklaracji VAT oraz ewidencji sprzedaży i zakupu

Jeżeli stwierdzono nieprawidłowości w przesłanych częściowych JPK_V7M jednostki lub częściowej ewidencji sprzedaży i zakupu jednostki należy dokonać ich korekty, a następnie procedować zgodnie z zasadami przedstawionymi powyżej.

Jeżeli nieprawidłowości w przesłanych częściowych JPK_V7M jednostki lub częściowej ewidencji sprzedaży i zakupu jednostki stwierdzono przed terminem na złożenie deklaracji VAT (zgodnie z art. 99 ust. 1 ustawy o VAT podatnicy są obowiązani składać deklaracje VAT w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który składa się deklarację), należy niezwłocznie przesłać do, odpowiednio, CUW lub UG skorygowany częściowy JPK_V7M oraz częściową ewidencją sprzedaży i/lub zakupu, a następnie skontaktować się z, odpowiednio, CUW lub UG w celu ustalenia dalszego toku postępowania.

Jeżeli ze skorygowanego JPK_V7M jednostek wynika większa kwota VAT do zapłaty do Urzędu Skarbowego niż z pierwotnej częściowej deklaracji VAT jednostki, należy przesłać do UG skorygowany JPK_V7M jednostki, a następnie skontaktować się z UG w celu ustalenia daty złożenia korekty deklaracji.

Po ustaleniu daty złożenia korekty JPK_V7M (jeśli korekta zwiększająca zobowiązanie na poziomie jednostki zostanie stwierdzona po złożeniu rozliczenia) i ustaleniach z UG, jednostka jest zobligowana obliczyć kwotę odsetek od powstałej zaległości podatkowej na dzień zapłaty podatku (w porozumieniu z UG) zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej, a następnie jest zobowiązana niezwłocznie przekazać środki pieniężne celem uregulowania zaległości podatkowej wraz z odsetkami w odpowiedniej wysokości na konto UG (zgodnie z ustaleniami z UG).

Regulacje zawarte w niniejszej procedurze są obligatoryjnie uwzględniane w polityce rachunkowości jednostek oraz UG.

Pracownicy jednostek oraz UG są obowiązani do przestrzegania postanowień niniejszej procedury.

9. Załącznik - Wykaz symboli jednostek

Lp.	Nazwa jednostki organizacyjnej	Symbol jednostki
1	Urząd Miejski w Toszku	UG
2	Centrum Usług Wspólnych Gminy Toszek	CUW
3	Ośrodek Pomocy Społecznej w Toszku	OPS
4	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Gustawa Morcinka w Toszku	SPT2
5	Szkoła Podstawowa w Kotulinie	SPK
6	Szkoła Podstawowa w Paczynie	SPP1
7	Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Pniowie	SPP2
8	Publiczne Przedszkole w Toszku	PPT
9	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Ireny Sendler w Toszku	SPT1

Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 0050.143.2026
Burmistrza Toszka
z dnia 1 lipca 2026 r.

**PROCEDURA ROZLICZANIA
PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG
GMINY TOSZEK**

Stan prawny: lipiec 2026 r.

Spis treści

I.	Wykaz aktów prawnych i pojęć	3
II.	Uwagi ogólne	4
III.	Instrukcja rozliczania VAT dla pracowników jednostek budżetowych zajmujących się działalnością oświatową (przedszkola, szkoły)	5
1.	Sprzedaż posiłków	5
2.	Wydawanie duplikatów świadectw i legitymacji	6
3.	Oplaty za zajęcia w jednostkach oświatowych (przedszkolach, oddziałach przedszkolnych) ponad ustalony bezpłatny limit godzin	6
IV.	Instrukcja rozliczania VAT w zakresie usług najmu i dzierżawy	7
1.	Sprzedaż usług najmu sal sportowych	7
2.	Sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe	8
3.	Sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne	9
4.	Refakturowanie mediów	11
5.	Sprzedaż wewnętrzna usług	12
V.	Instrukcja rozliczania VAT w zakresie pozostałych transakcji	13
1.	Czynności niepodlegające opodatkowaniu VAT	13
2.	Nieodpłatne przekazanie towarów	13
3.	Nieodpłatne świadczenie usług	14
4.	Dotacje	14
VI.	Instrukcja rozliczania VAT w zakresie transakcji pomiędzy jednostkami Gminy	15
VII.	Ogólne zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania sprzedaży na kasie fiskalnej (otrzymywanie odpłatności za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej)	16
VIII.	Instrukcja w zakresie zasad skorzystania z prawa do odliczenia podatku naliczonego	17
1.	Odliczenie podatku naliczonego na zasadach ogólnych	17
2.	Odliczenie podatku naliczonego – współczynnik VAT	17
3.	Odliczenie podatku naliczonego pre-współczynnik	18
4.	Okres, w którym można dokonać odliczenia VAT naliczonego	19
5.	Odliczenie podatku naliczonego – przykłady	20
IX.	Dokumentowanie transakcji	22
1.	Wystawianie faktur	22
2.	Faktury korygujące	26
3.	Ewidencjonowanie transakcji przy pomocy kas rejestrujących	27
X.	Załącznik 1 – wyciąg z przepisów dotyczących obliczania pre-współczynnika	29

I. Wykaz aktów prawnych i pojęć

1. Gmina – Gmina Toszek
2. UG – Urząd Miejski w Toszku
3. jednostki lub jednostki organizacyjne – jednostki budżetowe
4. JST – jednostka/i samorządu terytorialnego
5. podatek od towarów i usług – podatek VAT
6. ustawa lub ustawa o VAT – Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług¹
7. ustawa o ewidencji – Ustawa z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników²
8. ustawa o systemie oświaty – Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³
9. ustawa o pomocy społecznej – Ustawa z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej⁴
10. ustawa prawo budowlane – Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁵
11. rozporządzenie ws. kas rejestrujących – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 czerwca 2025 r. w sprawie kas rejestrujących⁶
12. rozporządzenie ws. zwolnień z kas rejestrujących – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących⁷
13. rozporządzenie ws. pre-współczynnika – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu określania zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników⁸
14. rozporządzenie ws. obniżonych stawek - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 2023 r. w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług⁹
15. rozporządzenie ws. zwolnień z VAT - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień¹⁰
16. ustawa o centralizacji – Ustawa z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego¹¹
17. nie-podatnik – osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej oraz rolnik ryczałtowy w rozumieniu ustawy o VAT
18. KSe-F – Krajowy System e-faktur

¹ t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 775 z późn. zm.

² t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 151

³ t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 881 z późn. zm.

⁴ t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 639

⁵ t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 524 z późn. zm.

⁶ Dz.U. z 2025 r., poz. 845

⁷ Dz.U. z 2024r., poz. 1902 z późn. zm.

⁸ t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 999

⁹ Dz.U. z 2023 r., poz. 2670 z późn. zm.

¹⁰ t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 832

¹¹ Dz.U. z 2018 r., poz. 280

II. Uwagi ogólne

Niniejsza procedura ma na celu wskazanie prawidłowego sposobu rozliczeń poszczególnych rodzajów transakcji dla celów podatku od towarów i usług. Procedura została podzielona na części według poszczególnych typów transakcji sprzedaży występujących w Gminie oraz jej jednostkach, co ma na celu usprawnienie wyszukiwania niezbędnych informacji. W podatku od towarów i usług występuje podatek należny, naliczany od transakcji sprzedaży towarów i usług podlegających opodatkowaniu oraz podatek naliczony, wykazywany na fakturach dokumentujących nabycia towarów i usług. Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy o VAT podatnicy są uprawnieni do pomniejszenia podatku należnego o kwotę podatku naliczonego pod warunkiem jego związku z czynnościami opodatkowanymi VAT.

Procedura szczegółowo wskazuje jak należy rozliczać różne rodzaje transakcji sprzedaży, odnosząc się do wszystkich elementów konstrukcyjnych podatku od towarów i usług koniecznych do prawidłowego raportowania transakcji sprzedaży dla celów tego podatku. Niniejsza procedura wskazuje w szczególności:

- moment powstania obowiązku podatkowego w przypadku danej transakcji, a więc, w którym dniu (a tym samym, w którym okresie rozliczeniowym) należy rozpoznać (wykazać w rejestrze sprzedaży) daną transakcję;
- podstawę opodatkowania, a więc kwotę netto danej transakcji, którą następnie należy opodatkować według odpowiedniej stawki VAT (o ile jest to transakcja podlegająca opodatkowaniu VAT);
- sposób opodatkowania danej transakcji, tj. czy dana transakcja:
 - podlega opodatkowaniu VAT według stawki podstawowej (22% / 23%) lub według stawek obniżonych (5% lub 7% / 8%),
 - korzysta ze zwolnienia z opodatkowania VAT,
 - w ogóle nie podlega opodatkowaniu VAT;
- czy z tytułu dokonania danej transakcji sprzedaży istnieje obowiązek wystawienia faktury, a jeśli tak, to w jakim terminie należy wystawić fakturę;
- czy z tytułu dokonania danej transakcji sprzedaży powstaje obowiązek jej ewidencjowania na kasie fiskalnej.

W odniesieniu do transakcji dotyczących nabycia towarów i usług, niniejsza procedura określa ogólne zasady odliczania VAT naliczonego w szczególności:

- prawo do odliczenia VAT;
- moment dokonania odliczenia;
- możliwość dokonania pełnego odliczania VAT;
- reguły częściowego odliczania VAT z zastosowaniem współczynnika VAT;
- reguły częściowego odliczania VAT z zastosowaniem pre-współczynnika VAT.

III. Instrukcja rozliczania VAT dla pracowników jednostek budżetowych zajmujących się działalnością oświatową (przedszkola, szkoły)

1. Sprzedaż posiłków

Opodatkowanie sprzedaży posiłków.

Jeżeli sprzedaży posiłków dokonują jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów ustawy o systemie oświaty (art. 2) np. przedszkola czy szkoły - na rzecz swoich uczniów i innych podopiecznych oraz nauczycieli i pracowników pedagogicznych tej jednostki, taka transakcja nie podlega opodatkowaniu VAT, gdyż zgodnie z art. 15 ust. 6 ustawy o VAT Gmina działa jako organ władzy publicznej i wykonuje zadania własne nałożone przepisami ustawy o samorządzie gminnym.

Jeżeli sprzedaż dokonywana jest na rzecz pracowników pedagogicznych, taka transakcja podlega zwolnieniu z opodatkowania (art. 43 ust. 1 pkt 24 ustawy o VAT). Za zwolnioną z opodatkowania na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 24 ustawy o VAT należy także uznać dostawę na rzecz pracowników pedagogicznych napojów w ramach żywienia przez jednostki oświatowe.

W pozostałych przypadkach tj. w sytuacji, w której ww. jednostki dokonują sprzedaży posiłków na rzecz podmiotów innych niż wskazane powyżej, takie transakcje będą opodatkowane obniżoną stawką VAT 8% (art. 41 ust. 16 ustawy o VAT) i obrót z tego tytułu podlega ujęciu w ewidencji.

Należy przyjąć, iż wskazana powyżej obniżona stawka VAT w przypadku świadczenia omawianych usług na rzecz personelu i podmiotów zewnętrznych nie obejmuje sprzedaży napojów innych niż wymienione w załączniku nr 3 lub załączniku nr 10 do ustawy o VAT albo w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie w tym ich przygotowania i podania m.in. kawy, herbaty, napojów z ich wykorzystaniem, wody mineralnej, napojów gazowanych, alkoholu, które przy zastosowaniu podstawowej stawki VAT (23%).

Podstawa opodatkowania w przypadku sprzedaży posiłków jest wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy (z wyłączeniem kwoty podatku). Podstawa opodatkowania jest kwotą netto – nie zawiera kwoty VAT.

Obowiązek podatkowy przy sprzedaży posiłków na rzecz innych podmiotów powstaje z chwilą wykonania tych usług. Jeżeli płatność z tytułu wykonania tych usług została ustalona w następujących po sobie okresach (np. miesięczne lub kwartalne okresy rozliczeniowe) obowiązek podatkowy powstaje wraz z upływem każdego z tych okresów (tj. w ostatnim dniu danego okresu, np. ostatni dzień miesiąca, kwartału).

Jeżeli przed dniem wykonania usług nabywca dokona zapłaty częściowej (np. zaliczka, zadek, przedpłata, rata) lub zapłaty całości kwoty należnej z tytułu sprzedaży, obowiązek podatkowy powstanie w dniu otrzymania zapłaty w odniesieniu do wpłaconej kwoty. Taka sytuacja może występować w przypadku opłacania tzw. karnetów na posiłki w placówkach oświatowych.

Obowiązek wystawienia faktury – wystawienie faktury dokumentującej sprzedaż posiłków nie jest konieczne, o ile nabywcą takiej usługi jest osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej lub rolnik ryczałtowy i nie zażąda ona wystawienia faktury w terminie 3 miesięcy od końca miesiąca, w którym wydano towar bądź otrzymano całość lub część zapłaty.

Obowiązek ewidencjonowania na kasie fiskalnej - sprzedaż posiłków na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych powoduje konieczność dokumentowania przy użyciu kasy fiskalnej.

Przykład – szkoła podstawowa prowadzi stołówkę, która dokonała sprzedaży obiadu za kwotę 10,8 zł oraz wody mineralnej za kwotę 2 zł w dniu 27 kwietnia, na rzecz osoby fizycznej niebędącej pracownikiem szkoły.

Sposób rozliczenia transakcji:

Obowiązek podatkowy z tytułu sprzedaży obiadu i wody mineralnej należy rozpoznać w kwietniu (27 kwietnia – data dokonania sprzedaży) w kwocie 12,8 zł brutto, z czego 10,8 zł jako sprzedaż opodatkowaną stawką VAT 8% oraz 2 zł jako sprzedaż opodatkowaną stawką VAT 23%. Podstawą opodatkowania w odniesieniu do sprzedaży obiadu będzie kwota 10zł, a VAT od dokonanej sprzedaży wyniesie 0,8 zł. Podstawą opodatkowania w odniesieniu do sprzedaży wody mineralnej będzie kwota 1,63 zł, a VAT od dokonanej sprzedaży wyniesie 0,37 zł.

2. Wydawanie duplikatów świadectw i legitymacji

Opodatkowanie wydawania duplikatów świadectw i legitymacji. Usługi wydawania duplikatów świadectw i legitymacji nie podlegają ustawie o VAT, gdyż Gmina działa nie jako podatnik, ale jako organ władzy publicznej i wykonuje zadania własne nałożone przepisami ustawy o samorządzie gminnym.

3. Oplaty za zajęcia w jednostkach oświatowych (przedszkolach, oddziałach przedszkolnych) ponad ustalony bezpłatny limit godzin

Opodatkowanie usług organizacji zajęć w jednostkach oświatowych (przedszkolach, oddziałach przedszkolnych) ponad ustalony bezpłatny limit godzin. Jeżeli usługi organizacji zajęć w jednostkach oświatowych ponad ustalony bezpłatny limit godzin świadczone są przez jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów ustawy o systemie oświaty (art. 2), taka transakcja pozostaje poza ustawą o VAT.

IV. Instrukcja rozliczania VAT w zakresie usług najmu i dzierżawy

1. Sprzedaż usług najmu sal sportowych

Opodatkowanie sprzedaży usług najmu i dzierżawy obiektów sportowych – transakcji, w tym zakresie są opodatkowane podstawową stawką VAT 23% lub stawką 8%.

Jeżeli obiekt sportowy jest udostępniany na cele prowadzonej przez korzystającego działalności (np. na prowadzenie punktu gastronomicznego, siłowni, Sali zabaw dla dzieci, kursu tańca, organizowanych imprez festynów i targów), takie usługi należałoby sklasyfikować jak „Wynajem i usługi zarządzania nieruchomościami niemieszkalnymi własnymi lub dzierżawionymi w grupowaniu 68.20.12.0.PKWiU (udostępniane komercyjnie) i tym samym zastosowanie znajdzie stawka podatkowa VAT w wysokości 23%.

Wyjątek stanowi wynajem obiektów sportowych na zasadach uprawniających do korzystania z obiektu zgodnie z jego charakterem (w celach rekreacyjnosportowych). Tego rodzaju udostępnianie obiektu sportowego podmiotom gospodarczym, innym jednostkom organizacyjnym i osobom fizycznym – można sklasyfikować jako „Usługi związane z działalnością obiektów w sportowych” – mieszczące się w grupowaniu 93.11.10.0.PKWiU (udostępnianie niekomercyjne) Tym samym usługi te mogą korzystać z preferencyjnej stawki VAT w wysokości 8%.

Podstawa opodatkowania w przypadku sprzedaży usług najmu sali sportowych na cele sportowe jest wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy (z wyłączeniem kwoty podatku). Podstawą opodatkowania jest kwota netto – nie zawiera kwoty VAT.

Obowiązek podatkowy przy sprzedaży usług najmu sali sportowych na cele sportowe powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu; jeżeli podatnik nie wystawił faktury (zarówno z powodu braku obowiązku jej wystawienia, np. przy najmie na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, czy też z innego powodu), obowiązek podatkowy powinien zostać rozpoznany nie później niż z chwilą upływu terminu płatności.

Jeżeli przed dniem wykonania usług najmu sal sportowych na cele sportowe nabywca dokona zapłaty częściowej (np. zaliczka, zadek, przedpłata, rata) lub zapłaty całości kwoty należnej z tytułu sprzedaży, obowiązek podatkowy nie powstanie w dniu otrzymania zapłaty w odniesieniu do wpłaconej kwoty, a na zasadach określonych powyżej (zaliczka przy ww. usługach nie kreuje powstania obowiązku podatkowego).

Obowiązek wystawienia faktury – wystawienie faktury dokumentującej sprzedaż usług najmu sal sportowych na cele sportowe jest konieczne, jeśli sprzedaż jest dokonywana na rzecz innego podatnika VAT, podatku od wartości dodanej, podatku o podobnym charakterze lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem. Fakturę wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, jednak nie wcześniej niż 30 dni przed wykonaniem usług. Możliwe jest wystawienie faktury wcześniej niż 30 dni przed wykonaniem usług, o ile zostanie w niej wskazany okres rozliczeniowy, którego dotyczy faktura.

Wystawienie faktury dokumentującej najem na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej nie jest konieczne, nawet, jeśli taka osoba zażąda wystawienia faktury, jednakże zgodnie z ustaleniami poczynionymi w procedurze obiegu dokumentów oraz jednolitych zasad prowadzenia ewidencji dla celów podatku od towarów i usług Gminy Toszek jednostki są obowiązane dokumentować każdy najem przy pomocy faktury VAT.

Obowiązek ewidencjonowania na kasie fiskalnej – świadczenie usług najmu sal sportowych na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej powoduje konieczność dokumentowania przy użyciu kasy fiskalnej, przy czym możliwe jest skorzystanie ze zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania ww. usług przy użyciu kasy fiskalnej, jeśli cała sprzedaż będzie dokumentowana za

pomocą faktur (rozporządzenie ws. zwolnień z kas rejestrujących; § 2 ust. 1 i 2 w zw. z częścią I załącznika poz. 29).

W przypadku uiszczania opłat za ww. usługi za pomocą przelewu na rachunek bankowy lub pocztą zastosowanie znaleźć może zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania na kasie przedstawione w części VII niniejszej Procedury (*Ogólne zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania sprzedaży usług na kasie fiskalnej*).

Przykład – szkoła podstawowa wynajmuje salę gimnastyczną na rzecz osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą. Zgodnie z umową najmu, sala gimnastyczna jest wynajmowana wyłącznie w celu organizacji zajęć gimnastycznych dla dzieci. Szkoła otrzymuje z tytułu najmu comiesięczne wynagrodzenie w wysokości 1000 zł, płatne z góry do 10. dnia miesiąca. Najemca wpłacił w dniu 29 kwietnia 1000 zł tytułem opłaty za najem lokalu za maj. Jednostka organizacyjna wystawiła 10 maja fakturę z tytułu ww. usługi najmu.

Sposób rozliczenia transakcji:

Obowiązek podatkowy należy rozpoznać w maju (10 maja – data wystawienia faktury związana z obowiązkiem wystawienia faktury nie później niż z upływem terminu płatności), w kwocie brutto 1 000 zł, jako sprzedaż opodatkowaną preferencyjną stawką VAT w wysokości 8%. Podstawą opodatkowania będzie kwota 925,93 zł, a VAT od dokonanej sprzedaży wyniesie 74,07 zł.

Wskazana powyżej transakcja powoduje konieczność udokumentowania jej fakturą (sprzedaż na rzecz innego podatnika VAT), w konsekwencji nie ma konieczności udokumentowania jej przy użyciu kasy fiskalnej.

2. Sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe

Opodatkowanie sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe (w tym np. wynajem sal edukacyjnych) objęte jest podstawową stawką VAT 23%.

Podstawą opodatkowania w przypadku sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe jest wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy (z wyłączeniem kwoty podatku). Podstawa opodatkowania jest kwotą netto – nie zawiera kwoty VAT.

Obowiązek podatkowy przy sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu; jeżeli podatnik nie wystawił faktury (zarówno z powodu braku obowiązku jej wystawienia (np. przy najmie/dzierżawie na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, czy też z innego powodu), obowiązek podatkowy powinien zostać rozpoznany nie później niż z chwilą upływu terminu płatności.

Jeżeli przed dniem wykonania usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe nabywca dokona zapłaty częściowej (np. zaliczka, zadatek, przedpłata, rata) lub zapłaty całości kwoty należnej z tytułu sprzedaży, obowiązek podatkowy nie powstanie w dniu otrzymania zapłaty w odniesieniu do wpłaconej kwoty, a na zasadach określonych powyżej (zaliczka przy ww. usługach nie kreuje powstania obowiązku podatkowego).

Obowiązek wystawienia faktury – wystawienie faktury dokumentującej sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe jest konieczne, jeśli sprzedaż jest dokonywana na rzecz innego podatnika VAT, podatku od wartości dodanej, podatku o podobnym charakterze lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem. Fakturę wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, jednak nie wcześniej niż 30 dni przed wykonaniem usług. Możliwe jest wystawienie faktury z tytułu ww. usług wcześniej niż 30 dni przed datą wykonania usług, o ile na fakturze zostanie wskazany okres rozliczeniowy, którego dotyczy faktura.

Wystawienie faktury dokumentującej sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele użytkowe nie jest konieczne, o ile nabywcą takiej usługi jest osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 106b ust. 3 pkt 1 ustawy o VAT, nie ma obowiązku wystawienia faktury

dokumentującej usługę wynajmu (na cele niemieszkalne) na rzecz nie-podatnika nawet na jego żądanie, jednakże zgodnie z ustaleniami poczynionymi w procedurze obiegu dokumentów oraz jednolitych zasad prowadzenia ewidencji dla celów podatku od towarów i usług Gminy Toszek jednostki są obowiązane dokumentować każdy najem przy pomocy faktury VAT.

Obowiązek ewidencjonowania na kasie fiskalnej – świadczenie usług najmu i dzierżawy w celach użytkowych na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej powoduje konieczność udokumentowania przy użyciu kasy fiskalnej, przy czym możliwe jest skorzystanie ze zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania ww. usług przy użyciu kasy fiskalnej, jeśli cała sprzedaż będzie dokumentowana za pomocą faktur (rozporządzenie ws. zwolnień z kas rejestrujących; § 2 ust. 1 i 2 w zw. z częścią I załącznika poz. 29).

W przypadku uiszczania opłat za ww. usługi za pomocą przelewu na rachunek bankowy lub pocztą zastosowanie znaleźć może zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania na kasie przedstawione w części VII niniejszej Procedury (*Ogólne zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania sprzedaży usług na kasie fiskalnej*).

Przykład – jednostka organizacyjna wynajmuje:

1. Lokal o powierzchni 97 m² na rzecz osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą. Zgodnie z umową najmu jednostka organizacyjna otrzymuje comiesięczne wynagrodzenie w wysokości 3 000 zł, płatne z góry do 20 dnia miesiąca. Najemca wpłacił w dniu 11 kwietnia 3 000 zł tytułem opłaty za najem lokalu za kwiecień. Jednostka organizacyjna wystawiła 20 kwietnia fakturę z tytułu ww. usługi najmu.
2. Lokal o powierzchni 75 m² na rzecz fundacji, zgodnie z umową najmu jednostka organizacyjna otrzymuje comiesięczne wynagrodzenie w wysokości 1 500 zł, płatne z góry do 8 dnia miesiąca. Fundacja wpłaciła w dniu 11 kwietnia kwotę 1 500 zł tytułem opłaty za najem lokalu za kwiecień, jednostka organizacyjna wystawiła fakturę z tytułu ww. usługi najmu w dniu 1 kwietnia.

Sposób rozliczenia transakcji:

1. Dot. pkt 1 obowiązek podatkowy należy rozpoznać w kwietniu (20 kwietnia – data wystawienia faktury związana z obowiązkiem wystawienia faktury nie później niż z upływem terminu płatności), w kwocie brutto 3 000 zł, jako sprzedaż opodatkowaną podstawową (23%) stawką VAT. Podstawą opodatkowania będzie kwota 2 439,02 zł, a VAT od dokonanej sprzedaży wyniesie 560,98 zł.

Wskazana powyżej transakcja powoduje konieczność udokumentowania jej fakturą (sprzedaż na rzecz innego podatnika VAT), w konsekwencji nie ma konieczności udokumentowania jej przy użyciu kasy fiskalnej.

2. Dot. pkt 2 obowiązek podatkowy należy rozpoznać w kwietniu (1 kwietnia – data wystawienia faktury) w kwocie brutto 1 500 zł, jako sprzedaż opodatkowaną podstawową (23%) stawką VAT. Podstawą opodatkowania będzie kwota 1 219,51 zł, a VAT od dokonanej sprzedaży wyniesie 280,49 zł.

Wskazana powyżej transakcja powoduje konieczność udokumentowania jej fakturą (sprzedaż na rzecz osoby prawnej), w konsekwencji nie ma konieczności udokumentowania jej przy użyciu kasy fiskalnej.

3. Sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne

Opodatkowanie – usługi najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne objęte są zwolnieniem z opodatkowania (art. 43 ust.1 pkt 36 ustawy o VAT).

Podstawą opodatkowania w przypadku sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne jest wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy (z wyłączeniem kwoty podatku). Podstawą opodatkowania jest kwota netto – nie zawiera kwoty VAT.

Obowiązek podatkowy przy sprzedaży usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkaniowe powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu; jeżeli podatnik nie wystawił faktury (zarówno z powodu braku obowiązku jej wystawienia (np. przy najmie/dzierżawie na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, czy też z innego powodu), obowiązek podatkowy powinien zostać rozpoznany nie później niż z chwilą upływu terminu płatności.

Jeżeli przed dniem wykonania usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkaniowe nabywca dokona zapłaty częściowej (np. zaliczka, zadatek, przedpłata, rata) lub zapłaty całości kwoty należnej z tytułu sprzedaży, obowiązek podatkowy nie powstanie w dniu otrzymania zapłaty w odniesieniu do wpłaconej kwoty, a na zasadach określonych powyżej (zaliczka przy ww. usługach nie kreuje powstania obowiązku podatkowego).

Obowiązek wystawienia faktury – wystawienie faktury dokumentującej sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne jest konieczne, jeśli sprzedaż jest dokonywana na rzecz innego podatnika VAT, podatku od wartości dodanej, podatku o podobnym charakterze lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem. Fakturę wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, jednak nie wcześniej niż 30 dni przed wykonaniem usług. Możliwe jest wystawienie faktury wcześniej niż 30 dni przed wykonaniem usług o ile zostanie w niej wskazany okres rozliczeniowy, którego dotyczy faktura.

Wystawienie faktury dokumentującej sprzedaż usług najmu i dzierżawy nieruchomości na cele mieszkalne nie jest konieczne, o ile nabywcą usługi jest osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej i nie zażąda ona wystawienia faktury w terminie 3 miesięcy od końca miesiąca, w którym wykonano usługę bądź otrzymano całość lub część zapłaty.

Obowiązek ewidencjonowania na kasie fiskalnej – świadczenie usług najmu i dzierżawy na cele mieszkalne na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej powoduje konieczność dokumentowania przy użyciu kasy fiskalnej, przy czym możliwe jest skorzystanie ze zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania ww. usług przy użyciu kasy fiskalnej, jeśli cała sprzedaż będzie dokumentowana za pomocą faktur (rozporządzenie ws. zwolnień z kas rejestrujących; § 2 ust. 1 i 2 w zw. z częścią I załącznika poz. 29).

W przypadku uiszczania opłat za ww. usługi za pomocą przelewu na rachunek bankowy lub pocztą zastosowanie znaleźć może zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania na kasie przedstawione w części VII niniejszej Procedury (*Ogólne zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania sprzedaży usług na kasie fiskalnej*).

Przykład – jednostka organizacyjna wynajmuje lokal mieszkalny o powierzchni 52,5 m² na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej. Zgodnie z umową najmu jednostka organizacyjna otrzymuje comiesięczne wynagrodzenie w wysokości 1 000 zł, płatne z góry do 6. dnia miesiąca. Najemca wpłacił w dniu 31 marca 1 000 zł tytułem najmu lokalu mieszkalnego za kwiecień, jednostka organizacyjna w dniu 2 marca wystawiła fakturę, wskazując na niej, iż dotyczy najmu lokalu mieszkalnego za kwiecień.

Sposób rozliczenia transakcji:

Obowiązek podatkowy należy rozpoznać w marcu (2 marca – data wystawienia faktury), w kwocie brutto 1 000 zł, jako sprzedaż zwolnioną z opodatkowania.

Wskazana powyżej transakcja nie powoduje konieczności udokumentowania jej przy użyciu kasy fiskalnej, przy założeniu, że cała sprzedaż związana z wynajmem nieruchomości jest dokumentowana za pomocą faktur (w przeciwnym razie przedmiotowa transakcja powinna zostać zaewidencjonowana przy użyciu kasy fiskalnej).

4. Refakturowanie mediów

Opodatkowanie refakturowania mediów. Jeżeli dochodzi do odsprzedaży mediów nabywanych we własnym imieniu, ale na rzecz innych podmiotów, co do zasady należy zastosować stawki VAT, które zostały zastosowane przy ich nabyciu.

Wyjątek stanowią rozliczenia mediów w przypadku, kiedy usługa ta jest nierozdzielnie złączona z usługą najmu (np. w sytuacji, w której dany lokal nie posiada własnego licznika a opłata jest rozliczana w formie ustalonego ogólnie ryczału / udziału). W takiej sytuacji stawką VAT właściwą dla refaktur mediów jest stawka właściwa dla podstawowej usługi najmu (co do zasady stawka zwolniona w przypadku lokali mieszkalnych i stawka podstawowa w przypadku lokali użytkowych).

W odniesieniu do możliwości rozdzielenia rozliczeń mediów od usług najmu istotne wskazówki zostały zawarte w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 16 kwietnia 2015 r. w sprawie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej (C-42/14). O ile najemca ma możliwość wyboru świadczeniodawców lub sposobu korzystania z danych towarów lub usług, przemawia to za potraktowaniem świadczenia jako odrębnego od usługi najmu. Taka sytuacja ma miejsce w szczególności, gdy rozliczenia pomiędzy wynajmującym i najemcą są dokonywane na podstawie wskazań indywidualnych liczników i na tej podstawie refakturowane, a więc jeżeli najemca decyduje o ilości zużywanych mediów (np. wody). Dodatkowo za odrębnym traktowaniem usług w zakresie mediów oraz usługi najmu przemawia okoliczność, gdy te usługi są wykazywane na fakturze w odrębnych pozycjach.

Podstawa opodatkowania w przypadku refakturowania mediów jest wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy (z wyłączeniem kwoty podatku). Podstawa opodatkowania jest kwotą netto – nie zawiera kwoty VAT.

Obowiązek podatkowy przy refakturowaniu mediów powstaje z chwilą wystawienia faktury z tego tytułu; jeżeli podatnik nie wystawił faktury; (zarówno z powodu braku obowiązku (np. przy refakturze mediów na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, czy też z innego powodu), obowiązek podatkowy powinien zostać rozpoznany nie później niż z chwilą upływu terminu płatności.

Jeżeli przed dniem wykonania ww. usług nabywca dokona zapłaty częściowej (np. zaliczka, zadek, przedpłata, rata) lub zapłaty całości kwoty należnej z tytułu sprzedaży, obowiązek podatkowy nie powstanie w dniu otrzymania zapłaty w odniesieniu do wpłaconej kwoty, a na zasadach określonych powyżej (zaliczka przy ww. usługach nie kreuje powstania obowiązku podatkowego).

Obowiązek wystawienia faktury – wystawienie faktury dokumentującej refakturowanie mediów jest konieczne, jeśli sprzedaż jest dokonywana na rzecz innego podatnika VAT, podatku od wartości dodanej, podatku o podobnym charakterze lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem. Fakturę wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności, jednak nie wcześniej niż 30 dni przed dniem wykonania usług. Możliwe jest wystawienie faktury wcześniej niż 30 dni przed dniem wykonania usług o ile zostanie na niej wskazany okres rozliczeniowy, którego dotyczy taka faktura.

Wystawienie faktury dokumentującej refakturowanie mediów na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej nie jest konieczne, nawet, jeśli taka osoba zażąda wystawienia faktury.

Obowiązek ewidencjonowania na kasie fiskalnej – refakturowanie mediów na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej nie powoduje konieczności dokumentowania przy użyciu kasy fiskalnej. Ww. usługi korzystają ze zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania (rozporządzenie ws. zwolnień z kas rejestrujących; § 2 ust. 1 w zw. z częścią I załącznika poz. 2-6).

Przykład – jednostka organizacyjna:

1. Wynajmuje lokal użytkowy na rzecz innego podatnika VAT. Najemca ma możliwość korzystania z usług dotychczasowego dostawcy prądu, które to usługi jednostka organizacyjna refakturowuje na

najemcę lub zmiany dostawcy prądu w porozumieniu z jednostką organizacyjną. Zużycie prądu i wysokość opłat z tym związanych są ustalane na podstawie licznika znajdującego się w lokalu. W zakresie dostaw wody i odbioru ścieków w użytkowanym lokalu nie ma odrębnego licznika. Jednostka organizacyjna na fakturze wystawionej w kwietniu dokumentującej świadczenie usług najmu wykazała w trzech pozycjach: czynsz w wysokości 1 000 zł, refakturę za zużyty prąd w wysokości 80 zł oraz refakturę za dostawę wody i odbiór ścieków ryczałtowo w wysokości 150 zł.

2. Nieodpłatnie udostępnia lokal na potrzeby podatnika VAT i jednocześnie refakturuje na organizację koszty związane ze zużyciem mediów na podstawie wskazań liczników. Jednostka organizacyjna na fakturze wystawionej w maju dokumentującej refakturowane media wykazała w dwóch pozycjach: refakturę za zużyty prąd w wysokości 160 zł oraz refakturę za dostawę wody i odbiór ścieków w wysokości 50 zł.

Sposób rozliczenia transakcji:

1. Dot. pkt 1: obowiązek podatkowy należy rozpoznać w kwietniu (w dniu wystawienia faktury) w kwocie brutto 1 230 zł, jako sprzedaż opodatkowaną podstawową stawką VAT 23%. Podstawą opodatkowania będzie kwota 1 000 zł, a VAT od dokonanej sprzedaży wyniesie 230,00 zł. W przypadku, w którym opłata za wodę oraz ścieki nie byłaby rozliczana w formie ryczału, tylko na podstawie faktycznego zużycia, właściwą stawką dla ww. usług w tej części byłaby obniżona, 8% stawka VAT).
2. Dot. pkt 2: obowiązek podatkowy należy rozpoznać w maju (w dniu wystawienia faktury) w kwocie brutto 160 zł (energia elektryczna), jako sprzedaż opodatkowaną podstawową stawką VAT 23% oraz w kwocie brutto 50 zł (woda i ścieki), jako sprzedaż opodatkowaną obniżoną 8% stawką VAT. Podstawą opodatkowania w odniesieniu do refaktury prądu będzie kwota 130,08 zł, a VAT od dokonanej sprzedaży wyniesie 29,92 zł. W odniesieniu do dostawy wody i odbioru ścieków podstawą opodatkowania będzie kwota 46,30 zł, a VAT od dokonanej sprzedaży wyniesie 3,70 zł.

Wskazane powyżej transakcje powodują konieczność udokumentowania ich fakturą (sprzedaż na rzecz innego podatnika VAT), w konsekwencji nie ma konieczności dokumentowania ich przy użyciu kasy fiskalnej.

5. Sprzedaż wewnętrzna usług

Obowiązek podatkowy Gmina (podatnik Vat czynny) w zakresie obowiązków dotyczących utrzymania czystości i porządku prowadzi toaletę publiczną za którą pobiera opłaty. Opłaty są przyjmowane gotówką – wejście możliwe po wrzuceniu monety. Odpłatnie udostępnienie toalety publicznej jest uznane za odpłatną dostawę towarów i usług i Gmina ma obowiązek odprowadzenia podatku VAT.

Obowiązek wystawienia faktury – Opłaty za korzystanie z toalety nie są ujmowane na kasie fiskalnej, nie są udokumentowane fakturą sprzedaży, wówczas Gmina wystawia jeden zbiorczy dokument wewnętrzny (VAT) za cały okres rozliczeniowy w dniu wpłaty środków na konto dochodów Gminy.

Gmina wystawia dokument wewnętrzny który ewidencjonuje w pliku JPK_V7 (JPK_VAT) bez nadawania numeru KSeF lecz z oznaczeniem DI. Dokument wewnętrzny **nie podlegają obowiązkowemu wystawianiu w KSeF**, dokumenty te należy ewidencjonować poza systemem, np. w programie księgowym.

V. Instrukcja rozliczania VAT w zakresie pozostałych transakcji

1. Czynności niepodlegające opodatkowaniu VAT

Zgodnie z art. 15 ust. 6 ustawy o VAT organy władzy publicznej oraz urzędy obsługujące te organy uznaje się za podatnika w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane wyłącznie jeżeli wykonują one czynności na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych. W konsekwencji liczne czynności, które nie są wykonywane przez jednostki na podstawie umów cywilnoprawnych nie będą podlegały opodatkowaniu VAT i nie powodują obowiązku ich raportowania dla celów VAT.

Przykładowe czynności niepodlegające opodatkowaniu VAT:

- opłaty za zajęcie pasa drogowego pobierane na podstawie decyzji administracyjnej;
- opłaty za wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu pobierane na podstawie decyzji administracyjnej;
- otrzymywane darowizny (jeśli ich otrzymanie nie jest uwarunkowane jakimkolwiek świadczeniem ze strony Gminy na rzecz dokonującego darowizny lub na rzecz innego podmiotu wskazanego przez darczyńcę);
- wynagrodzenie otrzymywane z tytułu wykonywania funkcji płatnika (np. wynagrodzenie płatnika z tytułu składek odprowadzanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz wynagrodzenie płatnika pobierającego podatki na rzecz budżetu państwa);
- opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- opłata targowa;
- otrzymywane odsetki;
- zapewnienie wyżywienia wychowankom placówek szkolnych i przedszkolnych;
- opieka w przedszkolu ponad podstawę programową;
- wydawanie duplikatów legitymacji szkolnych oraz duplikatów świadectw ukończenia roku szkolnego;
- organizowanie przez szkoły tzw. „zielonych szkół”;
- usługi opiekuńcze dla osób samotnych wymagających pomocy innych osób;
- zapewnienie pobytu w domu pomocy społecznej.

2. Nieodpłatne przekazanie towarów

Należy wskazać, iż zgodnie z przepisami ustawy o VAT nieodpłatne przekazanie przez podatnika (jednostkę) towarów należących do jego przedsiębiorstwa, a w szczególności:

- 1) przekazanie lub zużycie towarów na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników i ich domowników, a także członków organów stanowiących osób prawnych oraz
- 2) wszelkie inne darowizny,

również stanowi odpłatną dostawę towarów, o ile podatnikowi (jednostce) przysługiwało w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych (art. 7 ust. 2 ustawy o VAT).

Jednakże o ile nieodpłatne przekazanie towaru dotyczy prezentów o małej wartości i próbek (patrz poniżej), które są przekazywane na cele związane z działalnością gospodarczą podatnika (jednostki) nie stosuje się do niego wskazanych powyżej przepisów, a zatem takie przekazanie nie podlega opodatkowaniu VAT.

Prezentami o małej wartości są przekazywane przez podatnika (jednostkę) jednej osobie towary:

- 1) łącznej wartości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 100 zł, jeżeli podatnik prowadzi ewidencję pozwalającą na ustalenie tożsamości tych osób;
- 2) których przekazania nie ujęto w ewidencji, o której mowa w pkt 1, jeżeli jednostkowa cena nabycia towaru (bez podatku), a gdy nie ma ceny nabycia, jednostkowy koszt wytworzenia, określone w momencie przekazywania towaru, nie przekraczają 10 zł.

Próbkami są identyfikowalne jako próbka egzemplarze towaru lub jego niewielka ilość, które pozwalają na ocenę cech i właściwości towaru w jego końcowej postaci, przy czym ich przekazanie (wręczenie) przez podatnika (jednostkę):

- 1) ma na celu promocję tego towaru oraz
- 2) nie służy zasadniczo zaspokojeniu potrzeb odbiorcy końcowego w zakresie danego towaru, chyba że zaspokojenie potrzeb tego odbiorcy jest nieodłącznym elementem promocji tego towaru i ma skłaniać tego odbiorcę do zakupu promowanego towaru.

3. Nieodpłatne świadczenie usług

Należy wskazać, iż zgodnie z przepisami ustawy o VAT odpłatne świadczenie usług stanowi również:

- 1) użycie towarów stanowiących część przedsiębiorstwa podatnika do celów innych niż działalność gospodarcza podatnika, w tym w szczególności do celów osobistych podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia, jeżeli podatnikowi przysługiwało, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów lub ich części składowych oraz
- 2) nieodpłatne świadczenie usług na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia, oraz wszelkie inne nieodpłatne świadczenie usług do celów innych niż działalność gospodarcza podatnika (art. 8 ust. 2 ustawy o VAT).

4. Dotacje

Zgodnie z przepisami ustawy o VAT kwoty otrzymanych dotacji, subwencji i innych dopłat o podobnym charakterze są zaliczane do podstawy opodatkowania VAT o ile mają bezpośredni wpływ na cenę dostarczanych towarów lub usług świadczonych przez podatnika.

Mając na względzie powyższe, należy wskazać że wszystkie przypadki otrzymywanych dotacji należy oceniać odrębnie z perspektywy VAT, badając każdorazowo czy otrzymane kwoty mają bezpośredni wpływ na cenę świadczonych usług lub dostarczanych towarów.

Przykładowo, dotacje podmiotowe dotyczące ogółu prowadzonej działalności jednostki, nie będą miały bezpośredniego wpływu na cenę oferowanych usług czy towarów, w związku z czym nie będą podlegać opodatkowaniu.

VI. Instrukcja rozliczania VAT w zakresie transakcji pomiędzy jednostkami Gminy

Centralizacja rozliczeń VAT powoduje, iż zasady wskazane we wcześniejszej części procedury nie znajdują zastosowania do transakcji dostaw towarów lub świadczenia usług wykonywanych pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Gminy (pomiędzy jednostkami budżetowymi lub pomiędzy jednostką budżetową a zakładem budżetowym, a także pomiędzy Gminą a jednostką budżetową lub zakładem budżetowym).

Centralizacja rozliczeń VAT powoduje sukcesję uniwersalną wszelkich praw i obowiązków jednostek na rzecz Gminy. Od momentu centralizacji rozliczeń VAT występuje wyłącznie jeden podatnik – Gmina.

Dla celów VAT usługi świadczone przez poszczególne jednostki traktowane są tak jak gdyby wykonała je Gmina. Na gruncie ustawy o VAT nie została dopuszczona możliwość wykonywania transakcji przez podatnika na rzecz tego samego podatnika (na rzecz samego siebie).

Mając na uwadze powyższe, transakcje dostaw towarów lub świadczenia usług wykonywanych pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Gminy, co do zasady, nie podlegają regulacjom ustawy o VAT i mogą być udokumentowane notą księgową.

VII. Ogólne zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania sprzedaży na kasie fiskalnej (otrzymywanie odpłatności za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej)

Należy wskazać, iż poza zwolnieniami z obowiązku ewidencjonowania na kasie fiskalnej opisanymi powyżej przy poszczególnych transakcjach, jednostki organizacyjne mogą korzystać ze zwolnienia z obowiązku ewidencjonowania na kasie fiskalnej świadczenia usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, w przypadku, jeżeli jednostka otrzyma w całości zapłatę za wykonaną czynność za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (odpowiednio na rachunek bankowy podatnika lub na rachunek podatnika w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem), a z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie czynności dotyczyła (zwolnienie zgodnie z § 2 ust. 1 w zw. z częścią II załącznika poz. 41 rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji).

W związku z powyższym możliwe jest ukształtowanie rozliczeń z osobami fizycznymi poprzez przyjmowanie wszelkich kwot wynagrodzenia za świadczenie usług wyłącznie za pośrednictwem poczty, banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej. Przy spełnieniu powyższego założenia oraz prowadzeniu szczegółowej ewidencji otrzymywanych wpłat, jednostka nie będzie musiała korzystać z kasy fiskalnej. Należy jednak zaznaczyć, iż wskazane zwolnienie z obowiązku ewidencjonowania obejmuje wyłącznie świadczenie usług, a w konsekwencji nie dotyczy dostawy towarów.

Od powyższej zasady istnieją wyłączenia wskazane § 2 ust. 1 oraz ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2024 w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących.

VIII. Instrukcja w zakresie zasad skorzystania z prawa do odliczenia podatku naliczonego

1. Odliczenie podatku naliczonego na zasadach ogólnych

Odliczenie podatku naliczonego - zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy o VAT w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, podatnikowi (jednostce) przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego (obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego).

Kwotę podatku naliczonego zgodnie z art. 86 ust. 2 pkt 1 lit. a należy rozumieć jako sumę kwot podatku wynikających z faktur otrzymanych przez podatnika z tytułu nabycia towarów i usług.

Odliczenie podatku naliczonego następuje poprzez wykazanie kwot podatku naliczonego w ewidencji (rejestrze) zakupów VAT jednostki oraz w odpowiednich pozycjach deklaracji VAT jednostki. W przypadku odliczania podatku naliczonego należy odrębnie obliczać kwoty VAT dotyczące nabycia towarów i usług zaliczanych do środków trwałych oraz nabycia towarów i usług pozostałych.

Odliczenia pełnej kwoty VAT naliczonego wykazanego na fakturze dokumentującej nabycie towarów i usług można dokonać jedynie, gdy te towary i usługi są wykorzystywane wyłącznie do wykonywania czynności opodatkowanych.

Alokacja – w przypadku, gdy nabywane towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych oraz innych czynności, a podatnik (jednostka) jest w stanie dokonać precyzyjnego podziału wydatków wykazanych na fakturze zakupowej, powinien dokonać przyporządkowania wydatków wykorzystywanych wyłącznie do wykonywania czynności opodatkowanych oraz wydatków wykorzystywanych do wykonywania innych czynności (zwolnionych z VAT lub niepodlegających VAT). Po dokonaniu takiego przyporządkowania podatnik (jednostka) może skorzystać z prawa do odliczenia podatku naliczonego w odpowiedniej części.

2. Odliczenie podatku naliczonego – współczynnik VAT

Częściowe odliczenie podatku naliczonego – zgodnie z art. 90 ustawy o VAT, w odniesieniu do towarów i usług, które są wykorzystywane zarówno do czynności podlegających opodatkowaniu VAT, jak i do czynności zwolnionych, podatnikowi (jednostce) przysługuje prawo do częściowego odliczenia VAT naliczonego przy zastosowaniu tzw. proporcji sprzedaży (współczynnika VAT).

Kwotę podatku naliczonego zgodnie z art. 86 ust. 2 pkt 1 lit. a należy rozumieć jako sumę kwot podatku wynikających z faktur otrzymanych, w stosunku do których podatnikowi (jednostce) przysługuje częściowe prawo do odliczenia podatku naliczonego.

Wartość proporcji sprzedaży (współczynnika VAT) oblicza się jako stosunek rocznego obrotu z tytułu czynności opodatkowanych do łącznej wartości obrotu z tytułu sprzedaży podlegającej opodatkowaniu VAT i zwolnionej z VAT. Obliczoną kwotę wyraża się procentowo i zaokrągla w górę do pełnej wartości procentowej (np. 75,01% zaokrągla się do 76%).

Szczegółowe przepisy regulujące sposób odliczania VAT naliczonego przy zastosowaniu proporcji sprzedaży (współczynnika VAT) w odniesieniu do towarów i usług (z wyłączeniem środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) zostały zawarte w art. 90 ust 2-10 oraz art. 91 ustawy o VAT.

Szczegółowe przepisy odliczania podatku naliczonego od towarów i usług stanowiących środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne zostały zawarte w art. 90 ust. 2-10, art. 90a, art. 90b oraz art. 91 ustawy o VAT.

3. Odliczenie podatku naliczonego pre-współczynnik

Częściowe odliczenie podatku naliczonego – od 1 stycznia 2016 r., w odniesieniu do towarów i usług które są wykorzystywane zarówno do czynności podlegających opodatkowaniu VAT, czynności zwolnionych oraz czynności niepodlegających opodatkowaniu VAT podatnikowi przysługuje prawo do częściowego odliczenia VAT naliczonego przy zastosowaniu tzw. pre-współczynnika (przepisy dotyczące współczynnika, o których mowa w pkt. 2 stosuje się odpowiednio).

Kwotę podatku naliczonego zgodnie z art. 86 ust. 2 pkt 1 lit. a należy rozumieć jako sumę kwot podatku wynikających z faktur otrzymanych, w stosunku do których przysługuje częściowe prawo do odliczenia podatku naliczonego.

Wartość pre-współczynnika oblicza się aktualnie stosując regulacje wynikające z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu określania zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników (Dz. U z 2021 r., poz. 999). Wyciąg z przepisów ww. rozporządzenia stanowi Załącznik 1 do niniejszej procedury.

Szczegółowe przepisy dotyczące odliczania VAT związanego z nabyciem środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych zostały zawarte w art. 90 ust. 5-10, art. 90a, art. 90b, 90c oraz art. 91 ustawy o VAT.

Pre-współczynnik powinien być stosowany niezależnie od przepisów dotyczących właściwej proporcji sprzedaży – współczynnika VAT (tj. konieczności określenia wartości sprzedaży opodatkowanej niekorzystającej ze zwolnienia z VAT w całości sprzedaży podlegającej opodatkowaniu – w tym sprzedaży zwolnionej).

Zgodnie z art. 86 ust. 2a ustawy o VAT, jeśli podatnik (jednostka) nabywa towary i usługi związane zarówno z działalnością gospodarczą jak i innymi rodzajami działalności, a powiązanie powyższych zakupów w całości z działalnością gospodarczą nie jest możliwe, wówczas kwotę VAT naliczonego oblicza się zgodnie z tzw. „sposobem określenia proporcji”.

W odniesieniu do tak obliczonej części podatku naliczonego podatnikowi (jednostce) przysługuje pełne prawo do odliczenia (w przypadku braku występowania sprzedaży zwolnionej z VAT) lub prawo do odliczenia VAT w oparciu o współczynnik sprzedaży, o którym mowa w powyżej w pkt 2, jeśli podatnik wykonuje działalność opodatkowaną VAT i zwolnioną z VAT.

Mając na uwadze przepisy ustawy o VAT należy wskazać, iż sposób określenia proporcji musi odpowiadać specyfice wykonywanej przez podatnika działalności. Należy również zaznaczyć, że wskazane w rozporządzeniu sposoby obliczania pre-współczynnika nie są obligatoryjne, a stanowią jedynie przykładowe/sugerowane sposoby jego kalkulacji. Podatnicy są natomiast uprawnieni do opracowania własnej metody obliczania pre-współczynnika, która to metoda będzie najlepiej odzwierciedlała specyfikę prowadzonej działalności.

Rozporządzenie regulujące sposób obliczania wartości pre-współczynnika - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sposobu określania zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników, pomimo uznania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, iż gmina i jej jednostki budżetowe to jeden podatnik VAT, JST powinny obliczać pre-współczynnik dla każdej jednostki i dla gminy z osobna.

Ponadto Minister Finansów w wyżej wspomnianym rozporządzeniu określił w przypadku m.in. JST, jaki sposób określenia proporcji mają one stosować i wskazał dane, na podstawie których jest obliczana kwota podatku naliczonego z wykorzystaniem tego sposobu określenia proporcji.

Sposób kalkulacji pre-współczynnika - zgodnie z przepisami ustawy o VAT pre-współczynnik powinien być obliczany w sposób analogiczny jak w przypadku właściwego współczynnika sprzedaży, o którym mowa w art. 90 ustawy o VAT, tzn. procentowo, w stosunku rocznym, zaokrąglając w górę do najbliższej liczby całkowitej.

Ponadto, dla celów wstępnej kalkulacji pre-współczynnika należy przyjąć dane za rok poprzedzający lub dane za rok poprzedzający poprzedni rok (wstępny pre-współczynnik). Oznacza to, że przykładowo, w celu bieżącego zastosowania pre-współczynnika w 2025 r. konieczna jest kalkulacja jego wartości na podstawie obrotów z 2024 r. lub 2023 r. Następnie, po zakończeniu roku konieczne będzie skalkulowanie właściwego pre-współczynnika na podstawie rzeczywistych obrotów osiągniętych w tym roku i dokonanie korekty odliczonego VAT w deklaracji za pierwszy okres rozliczeniowy roku następującego po roku, którego dotyczy korekta.

Należy zaznaczyć, że obliczając rzeczywisty pre-współczynnik podatnicy są uprawnieni do przyjęcia innego niż w przypadku wstępnej kalkulacji pre-współczynnika sposobu jego określania, w sytuacji gdyby dla potrzeb wykonywanej działalności i dokonywanych nabyć dane za poprzedni rok podatkowy były niereprezentatywne.

Przepisy ustawy o VAT dotyczące pre-współczynnika mają zastosowanie do towarów i usług nabywanych od dnia 1 stycznia 2016 r. oraz do nakładów poniesionych przed dniem 1 stycznia 2016 r. na nabycie, w tym na nabycie praw wieczystego użytkowania gruntów, oraz wytworzenie nieruchomości, stanowiącej majątek przedsiębiorstwa danego podatnika, do których miał zastosowanie art. 90a ustawy o VAT w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2016 r. (zmiana w stopniu wykorzystania nieruchomości do celów działalności gospodarczej).

Korekta podatku naliczonego przy zastosowaniu pre-współczynnika.

Korekta o której mowa w art. 90c ustawy o VAT

W odniesieniu do nabywanych towarów i usług, w stosunku do których zastosowano odliczenie pre-współczynnikiem (zgodnie z art. 86 ust. 2a ustawy o VAT), po zakończeniu roku podatkowego, w którym podatnikowi (jednostce) przysługiwało prawo do odliczenia VAT, jest on obowiązany dokonać korekty podatku odliczonego przy nabyciu tych towarów i usług, uwzględniając dane dla zakońzonego roku podatkowego. Jednostka powinna więc skorygować wysokość odliczonego VAT dokonanego z zastosowaniem wstępnego pre-współczynnika VAT do wysokości wynikającej z wartości właściwego pre-współczynnika za dany rok.

W odniesieniu do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegających amortyzacji (a także gruntów i praw wieczystego użytkowania gruntów, jeżeli zostały one zaliczone do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych nabywcy), za wyjątkiem tych, których wartość początkowa nie przekracza 15 000 zł, ww. korekty dokonuje się w ciągu 5 kolejnych lat, a w przypadku nieruchomości i praw wieczystego użytkowania gruntów - w ciągu 10 lat, licząc od roku, w którym zostały oddane do użytkowania. Korekta dotyczy odpowiednio jednej piątej, a w przypadku nieruchomości i praw wieczystego użytkowania gruntów - jednej dziesiątej kwoty podatku naliczonego odliczonego przy ich nabyciu lub wytworzeniu. Gdy wartość początkowa środków podlegających korekcie nie przekracza 15 000 zł, dokonuje się jednorazowej korekty po zakończeniu roku, w którym zostały one oddane do użytkowania. W zakresie powyższych korekt stosuje się odpowiednio przepisy art. 91 ust. 2-9 ustawy o VAT dotyczące korekt wieloletniej.

W przypadku jednostek dokonujących ww. korekty odliczonego podatku, które obliczyły wartość pre-współczynnika na podstawie rozporządzenia w sprawie obliczania pre-współczynnika, mogą one uwzględnić dane za rok podatkowy poprzedzający poprzedni rok podatkowy, jeżeli przyjęły takie dane w celu obliczenia kwoty podatku naliczonego.

4. Okres, w którym można dokonać odliczenia VAT naliczonego

Prawo do odliczenia podatku naliczonego powstaje w miesiącu, w którym łącznie zostaną spełnione dwa warunki – u sprzedawcy powstał już obowiązek podatkowy, a podatnik (jednostka) otrzymał fakturę zakupu. Jeżeli spełniony został tylko jeden z wskazanych powyżej warunków, prawo do odliczenia powstaje w miesiącu, w którym zostanie spełniony drugi warunek.

Jeśli podatnik nie dokonał obniżenia kwoty podatku należnego w terminach określonych w ust. 10, 10d, i 10e, może obniżyć kwotę podatku należnego w deklaracji podatkowej za jeden z trzech następujących okresów rozliczeniowych, a w przypadku podatnika, o których mowa w art. 99 ust. 2 i 3, w deklaracji podatkowej za jeden z dwóch następnych okresów rozliczeniowych (zgodnie z art. 86 ust. 11 ustawy o VAT).

W przypadku, gdy jednostka nie dokonała odliczenia VAT naliczonego w miesiącu, w którym powstało prawo do odliczenia podatku naliczonego, ani w jednym z dwóch następnych miesięcy, może dokonać odliczenia VAT naliczonego nie później niż w terminie 5 lat od początku roku, w którym powstało prawo do odliczenia, poprzez korektę rozliczenia, w którym powstało prawo do odliczenia VAT (zgodnie z art. 86 ust. 13 ustawy o VAT).

Jeżeli jednostka otrzyma fakturę korygującą, która zmniejsza kwotę VAT naliczonego wynikającego z faktury pierwotnej, jest ona zobowiązany do zmniejszenia kwoty VAT naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym otrzymała fakturę korygującą. Przy czym, jeżeli jednostka nie dokona odliczenia VAT naliczonego określonego w fakturze pierwotnej, której dotyczy korekta, zmniejszenia VAT naliczonego dokonuje się w okresie, w którym jednostka dokona takiego odliczenia (jeśli takiego odliczenia jednostka nie dokonała/nie dokona, nie ma ona również obowiązku ujęcia w rozliczeniach VAT faktury korygującej zmniejszającej).

5. Odliczenie podatku naliczonego – przykłady

Przykład 1 – szkoła w dniu 25 kwietnia 2025 r. nabyła materiały biurowe, dokonując w tym samym dniu zapłaty faktury VAT w kwocie 700 zł brutto (z tego VAT 130,89 zł). Szkoła wykorzystywała nabyte towary do działalności podstawowej, do prowadzenia dodatkowych zajęć przygotowujących do egzaminu, a także do sprzedaży usług kserograficznych. Pre-współczynnik dla szkoły za 2024 r. (wstępny pre-współczynnik) wynosi 5%, natomiast współczynnik VAT wynosi 50% (wstępny współczynnik). Szkoła nie jest w stanie przyporządkować nabytych towarów do poszczególnych rodzajów działalności. Szkoła otrzymała fakturę od dostawcy w dniu 5 maja.

Sposób rozliczenia transakcji:

Najpierw kwotę VAT naliczonego należy obliczyć mnożąc kwotę podatku z faktury przez wartość pre-współczynnika ($130,89 \text{ zł} * 5\% = 6,54 \text{ zł}$). Następnie do tak obliczonej kwoty podatku naliczonego należy zastosować współczynnik VAT ($6,54 \text{ zł} * 50\% = 3,27 \text{ zł}$).

W konsekwencji szkoła jest uprawniona do dokonania odliczenia VAT naliczonego w kwocie 3,27 zł w rozliczeniu za maj, po uprzednim wykazaniu tej kwoty w ewidencji zakupów za maj. W przypadku, gdy rzeczywisty pre-współczynnik za 2025 r. lub rzeczywisty współczynnik VAT za 2025 r. wyniosą więcej lub mniej niż odpowiednio 5% i 50% szkoła będzie, co do zasady, zobowiązana (gdy wartości będą niższe niż 5% i 50%) lub uprawniona (gdy wartości będą wyższe niż 5% i 50%) do dokonania korekty odliczonego VAT naliczonego, która powinna zostać ujęta w deklaracji za styczeń 2026 r.

Przykład 2 – jednostka organizacyjna w dniu 19 kwietnia nabyła trzy zestawy komputerowe o równej wartości 5 500 zł brutto każdy (w tym VAT 1 028,46 zł) i w tym samym dniu otrzymała fakturę od sprzedawcy. Jednostka organizacyjna pierwszy zestaw komputerowy wykorzystuje wyłącznie do działalności zwolnionej z opodatkowania, drugi wyłącznie do działalności opodatkowanej, a trzeci w 40% do działalności zwolnionej z opodatkowania, a w 60% do działalności opodatkowanej (klucz alokacji czasowej – 3 dni komputer jest wykorzystywany do działalności opodatkowanej, zaś 2 dni do działalności zwolnionej).

Sposób rozliczenia transakcji:

Jednostka organizacyjna jest uprawniona do odliczenia 1 028,46 zł z tytułu nabycia drugiego zestawu komputerowego, oraz 617,08 zł ($1 028,46 \text{ zł} * 60\%$) z tytułu nabycia trzeciego zestawu komputerowego. W konsekwencji szkoła jest uprawniona do dokonania odliczenia VAT naliczonego

w kwocie 1 645,54 zł w rozliczeniu za kwiecień, po uprzednim wykazaniu tej kwoty w ewidencji zakupów za kwiecień.

Przykład 3 – jednostka organizacyjna 28 kwietnia otrzymała fakturę dokumentującą zakup narzędzi, które będą wykorzystywane do świadczenia odpłatnych usług najmu lokali użytkowych, na kwotę 12 300 zł brutto (w tym 2 300 zł VAT). Kontrahent dostarczył zakupione towary 5 maja. Jednostka organizacyjna opłaciła ww. fakturę w przelewem następnego dnia po dostawie.

Sposób rozliczenia transakcji:

Jednostka organizacyjna jest uprawniona do odliczenia 2 300 zł z tytułu nabycia narzędzi, które będą wykorzystywane wyłącznie do świadczenia opodatkowanych usług najmu lokali użytkowych. Pomimo otrzymania faktury w kwietniu jednostka będzie uprawniona do dokonania ww. odliczenia dopiero w rozliczeniu za maj, z uwagi na fakt, iż obowiązek podatkowy u dostawcy z tytułu ww. transakcji powstał w maju (w momencie dokonania dostawy towarów).

Przykład 4 – szkoła w dniu 4 kwietnia nabyła materiały biurowe w związku z działalnością statutową oraz świadczeniem usług kształcenia wykraczających poza działalność podstawową za kwotę 1 000 zł brutto (w tym 180,33 zł VAT). Jednostka otrzymała fakturę z tego tytułu w dniu 11 kwietnia.

Sposób rozliczenia transakcji:

Jednostka organizacyjna nie jest uprawniona do dokonania odliczenia z tytułu nabycia materiałów biurowych, gdyż są one wykorzystane do świadczenia wyłącznie działalności niepodlegającej VAT oraz zwolnionej z opodatkowania VAT.

Przykład 5 – szkoła w dniu 5 maja zakupiła artykuły spożywcze w związku z dokonywaniem sprzedaży obiadów na rzecz swoich uczniów oraz nauczycieli (sprzedaż wyłącznie na rzecz tych podmiotów), za kwotę 800 zł brutto (w tym 38,10 zł VAT). Jednostka otrzymała fakturę z tego tytułu w dniu 6 maja.

Sposób rozliczenia transakcji:

Jednostka organizacyjna nie jest uprawniona do dokonania odliczenia z tytułu nabycia artykułów spożywczych, gdyż są one wykorzystane do świadczenia wyłącznie działalności zwolnionej z VAT.

Przykład 6 – szkoła w dniu 30 kwietnia dokonała płatności przelewem na rachunek bankowy kontrahenta kwoty 1000 zł (w tym 85,47 zł VAT) w związku z zamówieniem materiałów dydaktycznych, które będą wykorzystywane na dodatkowych, odpłatnych zajęciach prowadzonych dla uczniów szkoły. Jednostka otrzymała fakturę z tego tytułu w dniu 4 maja.

Sposób rozliczenia transakcji:

Jednostka organizacyjna nie jest uprawniona do dokonania odliczenia z tytułu nabycia materiałów dydaktycznych, gdyż będą one wykorzystane do świadczenia wyłącznie działalności zwolnionej z opodatkowania VAT.

IX. Dokumentowanie transakcji

1. Wystawianie faktur

Fakturami VAT powinny być dokumentowane transakcje na rzecz podatników podatku VAT, podatku od wartości dodanej, innego podatku o podobnym charakterze lub osób prawnych niebędących podatnikami oraz na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej w przypadku przedstawienia przez osobę fizyczną takiego żądania.

Struktura logiczna faktury ustrukturyzowanej składa się :

- **Nagłówek** (element zawierający dane techniczne)
- **Podmiot1** (element zawierający dane sprzedawcy – jego NIP, nazwę , adres, dane kontaktowe)
- **Podmiot2** (element zawierający dane nabywcy - jego NIP, nazwę , adres, dane kontaktowe)
- **Podmiot3** (element zawierający dane podmiotu trzeciego – jednostki organizacyjnej JST – jego NIP, nazwę , adres, dane kontaktowe, rolę podmiotu trzeciego)
- **Podmiot upoważniony** (element zawierający dane podmiotu upoważnionego np. komornika sądowego - jego NIP, nazwę , adres, dane kontaktowe, rolę podmiotu upoważnionego)
- **Fa** (element zawierający szczegółowe dane dotyczące transakcji dokumentowanej fakturą - numer faktury nadany przez podatnika, datę wystawienia oraz datę sprzedaży, dane kontaktowe kwotę netto, VAT, kwotę należności ogółem, pozycje faktury, stawkę, adnotację wymagana ustawy czy dodatkowe informacje o płatności, rozliczeniu czy warunkach transakcji)
- **Stopka** (element zawierający dodatkową adnotację stosowaną w fakturze np. numer KRS, wartość kapitału zakładowego sprzedawcy)
- **Załącznik** (element zawierający ustrukturyzowany załącznik do faktury).

Elementy, które należy obligatoryjnie wypełnić wystawiając fakturę w KSeF to **Nagłówek, Podmiot1, Podmiot2, oraz Fa.**

Elementy **Podmiot3, Stopka, Załącznik** są elementami wypełnianymi fakultatywnie.

Faktura strukturyzowana sprzedażowa w imieniu Gminy winna zawierać

- dane sprzedawcy – Gmina (Podmiot1)
- dane nabywcy – (Podmiot 2)
- dodatkowo – dane danej jednostki (Podmiot3) wraz z NIP oraz wypełnionym polem Rola –7 (wystawca).

Proces wystawiania faktur w KSeF :

1. Uwierzytelnianie w KSeF
Osoba wystawiająca fakturę (pracownik upoważniony przez Gminę) musi się uwierzytelnić w systemie KSeF wybraną metodą uwierzytelniania (kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, certyfikatem KSeF)
2. Weryfikacja uprawnień
System sprawdza, czy osoba jest uprawniona do wystawienia faktur w imieniu Gminy Toszek.
3. Wypełnienie danych faktury
 - P_1: Data wystawienia
 - P_2: Numer faktury Gminy
 - Podmiot1/ NIP:NIP Gminy
 - Podmiot2/NIP: NIP nabywcy
 - Podmiot3: Jednostka organizacyjna (NIP jednostki organizacyjnej Rola „7”)
 - Fa/P_7: Nazwa towaru/usługi
 - Fa/P_8: Ilość
 - FaP_9: Jednostka miary
 - Fa/P_10: Cena jednostkowa netto
 - Fa/P_12: Stawka VAT
 - Fa/P_13_1, P_14_1, P_15: Kwoty netto, Vat, brutto
 - Fa/Płatność: termin, forma płatności

4. Weryfikacja poprawności
Sprawdzenie danych i struktury.

5. Wysłanie faktury do KSeF

Wysyłka może odbywać się w trybie interaktywnym (wysyłka pojedynczych faktur) lub wsadowy (paczka faktur). System weryfikuje poprawności pliku XML i uprawnia osoby/podmiot. Na tym etapie może wystąpić odrzucenie pliku jeśli:

- plik jest niezgodny ze wzorem
- brak wymaganych pól
- błędne dane
- brak uprawnień

6. Nadanie numeru KSeF i UPO

Po pozytywnej weryfikacji zostaje nadany unikalny nr KSeF (złożony z 35 znaków). Numer KSeF nie jest numerem faktury. Możliwe jest pobranie Urzędowego Potwierdzenia Odebrania (UPO), który zawiera m. in. numer KSeF, nr faktury podatnika, datę przesłania i przyjęcia.

Faktura będzie uznana za otrzymaną w KSeF w dniu przydzielania jej w systemie numeru KSeF.

Po przesłaniu faktury do KSeF brak możliwości anulowania, edytowania w systemie, poprawienie błędu na e-Fakturze jest możliwe poprzez wystawienie faktury korygującej.

Data wystawienia faktury

Faktura będzie uznawana za wystawioną w dniu przesłania jej do KSeF, oznacza to że wszystkie faktury wystawione w danym dniu powinny zostać przesłane w tym dniu do KSeF, aby data wystawienia (wskazana w polu P_1 e-Faktury) zgadzała się z danymi z systemu.

Jeżeli daty wystawienia oraz data przesłania do KSeF są zgodne, taka fakturę uznaje się wystawioną w trybie **ONLINE**.

Tryby OFFLINE

- OFFLINE24 – niedostępność KSeF
 - w przypadku niedostępności KSeF ogłoszona na BIP Ministerstwa Finansów,
 - należy wystawić fakturę zgodną ze strukturą logiczną – fakturę ustrukturyzowaną,
 - datą wystawienia będzie data wskazana przez podatnika w polu P_1, a nie data przesłanie do KSeF
 - faktura musi zostać przesłana do KSeF w terminie **1 dnia roboczego** od dnia zakończenia niedostępności KSeF,
- OFFLINE – awaryjny
 - awaria KSeF ogłoszona na BIP Ministerstwa Finansów i oprogramowaniu interfejsowym,
 - należy wystawić fakturę zgodną ze strukturą logiczną – fakturę ustrukturyzowaną,
 - datą wystawienia będzie data wskazana przez podatnika w polu P_1, a nie data przesłanie do KSeF
 - faktura musi zostać przesłana do KSeF w terminie **7 dni roboczych** od dnia zakończenia awarii KSeF,
- OFFLINE- awaria całkowita
 - awaria KSeF ogłoszona w środkach społecznego przekazu,
 - należy wystawić fakturę w postaci papierową lub jako fakturę elektroniczną bez użycia KSeF,
 - datą wystawienia będzie data wskazana przez podatnika,
 - faktury nie przesyła się do KSeF

Dodatkowo, w przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług zwolnionych z opodatkowania prawidłowo wystawiona faktura powinna zawierać:

- przepis ustawy o VAT albo aktu wydanego na podstawie ustawy o VAT, na podstawie którego podatnik stosuje zwolnienie od podatku,
- przepis dyrektywy 2006/112/WE, który zwalnia od podatku taką dostawę towarów lub takie świadczenie usług, lub
- inną podstawę prawną wskazującą na to, że dostawa towarów lub świadczenie usług korzysta ze zwolnienia.

Wystawienie faktury w KSeF dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej

W przypadku wystawienia faktury w KSeF dla osób fizycznych, nieprowadzących działalności gospodarczej wówczas Gmina ma obowiązek udostępnić fakturę nabywcy w sposób z nim uzgodniony. W przypadku gdy nabywca nie jest podatnikiem VAT czynnym, podatnik (Gmina) jest obowiązany zapewnić temu nabywcy dostęp do faktury ustrukturyzowanej jeśli nabywca nie zwolni podatnika z tego obowiązku.

W takim przypadku Gmina może udostępnić takiemu nabywcy wizualizację faktury w postaci wydruku lub pliku pdf. Wizualizacja może mieć dowolną formę, przy czym forma i treść takiej wizualizacji faktury powinna zawierać:

- jej spójność w porównaniu do zawartości pliku XML faktury przesłanej do KSeF,
- czytelność dokumentu, poprzez odpowiedni logiczny układ danych w wizualizacji,
- brak sprzeczności pomiędzy zawartością pliku XML przesłanego do KSeF, przyjętego przez system a treścią wizualizacji.

Jeżeli przekazanie e-Faktury osobie fizycznej nieprowadzącej działalności zostało uzgodnione jako przekazanie poza KSeF – datą otrzymania faktury jest data faktycznego otrzymania wizualizacji e-Faktury przez osobę fizyczną. Wizualizacja e-Faktury musi zostać opatrzona odpowiednio kodem/kodami QR.

Kod QR to specjalny znak graficzny umieszczany na wizualizacji e-faktury. Pozwala sprawdzić czy dokument znajduje się w systemie, a po wpisaniu dodatkowych danych – pobrać go z KSeF.

Sprawdź fakturę w KSeF:

Zweryfikuj wystawcę faktury:

Faktury wystawione online i faktury wystawione w trybie offline lecz dosłane do KSeF – posiadające nadany numer KSEF, mają jeden kod QR z napisem w postaci numeru KSeF.

Kod graficzny

Oznaczenie zawierające
Numer KSeF faktury

Znajduje się bezpośrednio pod kodem
graficznym

1111111111-20260430-

087BE268DAB3-E5

Faktury wystawione offline i jeszcze nie dosłane do KSeF posiadają dwa numery QR.

1. OFFLINE – zapewnia dostęp do tej faktury i weryfikację danych z faktury
2. CERTYFIKAT – umożliwia weryfikację tożsamości wystawcy.

OFFLINE

CERTYFIKAT

Poprzez oznaczenie wizualizacji faktury kodami QR, nabywca niemający dostępu do KSeF (np. konsument) zyskuje jednocześnie możliwość dostępu do tej faktury w KSeF. Odbiorca e-Faktury może zweryfikować autentyczność e-Faktury oraz pobrać oryginał z KSeF.

Nabywca niemający dostępu do KSeF będzie miał możliwość pobrania e-Faktury poprzez dostęp anonimowy przez stronę KSeF (<https://ksef.mf.gov.pl/web/anonymous-access>).

Faktura VAT wystawiona poza KSeF powinna zawierać następujące elementy:

- datę wystawienia;
- kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę;
- imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
- numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
- numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
- datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
- nazwę (rodzaj) towaru lub usługi;
- miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
- cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto);
- kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
- wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);

- stawkę podatku;
- sumę wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
- kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
- kwotę należności ogółem.

2. Faktury korygujące

W przypadku gdy po wystawieniu faktury:

- 1) podstawa opodatkowania lub kwota podatku wskazana w fakturze uległa zmianie;
- 2) dokonano zwrotu podatnikowi towarów i opakowań;
- 3) dokonano zwrotu nabywcy całości lub części zapłaty, o której mowa w art. 106b ust. 1 pkt 4;
- 4) stwierdzono pomyłkę w jakiegokolwiek pozycji faktury

Gmina wystawia fakturę korygującą.

Faktura korygująca powinna zawierać:

- 1) Numer kolejny oraz datę jej wystawienia;
 - a) numer identyfikujący w Krajowym Systemie e-Faktur faktury, której dotyczy faktura korygująca, z wyjątkiem faktur korygujących wystawianych do faktur, dla których nie został nadany numer identyfikujący w Krajowym Systemie e-Faktur;
- 2) Dane zawarte w fakturze, której dotyczy faktura korygująca:
 - a) określone w art. 106e ust. 1 pkt 1-5 ustawy,
 - b) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi objętych korektą;
- 3) Jeżeli korekta wpływa na zmianę podstawy opodatkowania lub kwoty podatku należnego - odpowiednio kwotę korekty podstawy opodatkowania lub kwotę korekty podatku należnego z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku i sprzedaży zwolnionej;
- 4) W przypadkach innych niż wskazane w pkt 3 - prawidłową treść korygowanych pozycji.

Dodatkowo na mocy przepisów o VAT faktura korygująca może zawierać:

- wyrazy „FAKTURA KORYGUJĄCA” albo „KOREKTA”
(w KSeF obowiązkowe oznaczenie „KOR” w polu RodzajFaktury)
- przyczynę korekty
(w KSeF w polu PrzyczynaKorekty)

Podstawę opodatkowania obniża się o:

- 1) kwoty udzielonych po dokonaniu sprzedaży opustów i obniżek cen;
- 2) wartość zwróconych towarów i opakowań;
- 3) zwróconą nabywcy całość lub część zapłaty otrzymaną przed dokonaniem sprzedaży, jeżeli do niej nie doszło;
- 4) wartość zwróconych kwot dotacji, subwencji i innych dopłat o podobnym charakterze, o których mowa w ust. 1.

Zgodne z przepisami ustawy o VAT:

- obniżenia podstawy opodatkowania w stosunku do podstawy określonej w wystawionej fakturze z wykazaniem podatkiem, dokonuje się za okres rozliczeniowy w którym podatnik wystawił fakturę korygującą w postaci ustrukturyzowaną

- obniżenia podstawy opodatkowania, w stosunku do podstawy określonej na wystawionej fakturze z wykazaniem podatkiem, dokonuje się w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym podatnik otrzymał potwierdzenie otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługi, jeżeli podatnik wystawił fakturę korygującą inną niż faktura ustrukturyzowana
- jeżeli podatnik wystawił fakturę korygującą:
 1. w postaci faktury elektronicznej zgodnie z wzorem określonym w ustawie na rzecz nabywcy:
 - podmiotu nieposiadający siedziby działalności gospodarczej ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju,
 - podmiotu nieposiadający siedziby działalności gospodarczej na terytorium kraju, który posiada stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju, przy czym to stałe miejsce prowadzenia działalności nie uczestniczy w nabyciu towaru lub usługi, dla którego wystawiono fakturę,
 - podatnika korzystającego ze zwolnienia, o którym mowa w art. 113a ust. 1,
 - podmiotu, który nie posługuje się numerem, za pomocą którego jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, ani numerem identyfikacji podatkowej,
 - osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej
 2. w postaci faktury elektronicznej w okresie trwania awarii KSeF i udostępnił ją nabywcy w sposób inny niż przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur zmniejszenia podstawy opodatkowania można dokonać w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym podatnik przesłał fakturę korygującą do KSeF.
- zwiększenia podstawy opodatkowania czyli moment ujęcia w rozliczeniach VAT faktur korygujących jest uzależniony od przyczyny dokonanej korekty:
 1. jeżeli korekta faktury wynika ze zdarzeń zaistniałych już w chwili wystawienia faktury pierwotnej (np. pomyłki w cenie, w stawce podatku) uznaje się, że powinna ona zostać rozliczona w deklaracji za okres, w którym została wykazana pierwotna faktura.
 2. jeżeli korekta jest spowodowana okolicznościami, które miały miejsce już po dokonaniu dostawy/świadczeniu usługi (np. podwyższenie ceny) dodatkowy obrót powinien zostać skorygowany w deklaracji za ten okres rozliczeniowy, w który zaistniały przesłanki do wystawienia faktury korygującej (tj. w okresie, w którym została wystawiona faktura korygująca).

3. Ewidencjonowanie transakcji przy pomocy kas rejestrujących

Podmioty dokonujące sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych są obowiązani prowadzić ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących.

Podmioty prowadzące ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących są obowiązani:

- dokonywać wydruku paragonu fiskalnego lub faktury z każdej sprzedaży oraz wydawać wydrukowany dokument nabywcy;
- dokonywać niezwłocznego zgłoszenia właściwemu podmiotowi prowadzącemu serwis kas rejestrujących każdej nieprawidłowości w pracy kasy;
- udostępniać kasy rejestrujące do kontroli stanu ich nienaruszalności i prawidłowości pracy na każde żądanie właściwych organów;
- zgłaszać kasy rejestrujące do obowiązkowego przeglądu technicznego właściwemu podmiotowi prowadzącemu serwis kas rejestrujących;

- przechowywać kopie dokumentów kasowych przez okres wymagany w art. 112, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2025 r poz. 1483);
- stosować kasy rejestrujące wyłącznie do prowadzenia ewidencji własnej sprzedaży;
- dokonywać wydruku emitowanych przez kasę rejestrującą dokumentów i ich kopii;
- prowadzić i przechowywać dokumentację o przebiegu eksploatacji kasy rejestrującej,
- dokonać zgłoszenia kasy rejestrującej do naczelnika urzędu skarbowego w celu otrzymania numeru ewidencyjnego kasy;
- poddać obowiązkowemu przeglądowi technicznemu kasy rejestrujące, które zostały przez podatnika utracone, a następnie odzyskane, przed ich ponownym zastosowaniem do prowadzenia ewidencji.

Należy wskazać, że liczna grupa transakcji podlega zwolnieniu z obowiązku ewidencjonowania za pomocą kas rejestrujących. Szczegółowy wykaz takich transakcji zawiera załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 listopada 2024 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz. U. z 2024 r, poz. 1902).

Podstawa prawna zastosowania zwolnienia z ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących dla poszczególnych rodzajów transakcji (w przypadku możliwości skorzystania z takich zwolnienia) była wskazywana w poszczególnych rozdziałach niniejszej procedury.

X. Załącznik 1 – wyciąg z przepisów dotyczących obliczania pre-współczynnika

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu określania zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników (tj. Dz. U. 2021 poz. 999)

Na podstawie art. 86 ust. 22 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tj. Dz. U. 2025 poz. 775) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie:

- 1) określa w przypadku niektórych podatników sposób określania zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej uznany za najbardziej odpowiadający specyfice wykonywanej przez tych podatników działalności i dokonywanych przez nich nabyć, zwany dalej "sposobem określenia proporcji";
- 2) wskazuje dane, na podstawie których jest obliczana kwota podatku naliczonego z wykorzystaniem sposobu określenia proporcji.

§ 2. Ilećroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;
- 2) ustawie o finansach publicznych - rozumie się przez to ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. 2025 poz. 1483.);
- 3) podatku - rozumie się przez to podatek od towarów i usług;
- 4) obrocie - rozumie się przez to podstawę opodatkowania, o której mowa w art. 29a, art. 32, art. 119 oraz art. 120 ust. 4 i 5 ustawy, w zakresie:
 - a) dokonywanych przez podatników:
 - odpłatnych dostaw towarów na terytorium kraju,
 - odpłatnego świadczenia usług na terytorium kraju,
 - eksportu towarów,
 - wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów,
 - b) odpłatnych dostaw towarów lub świadczenia usług poza terytorium kraju, które podlegałyby opodatkowaniu podatkiem gdyby były wykonywane na terytorium kraju;
- 5) urzędzie obsługującym jednostkę samorządu terytorialnego - rozumie się przez to urząd obsługujący jednostkę samorządu terytorialnego, działający w formie samorządowej jednostki budżetowej;
- 6) jednostce budżetowej - rozumie się przez to utworzoną przez jednostkę samorządu terytorialnego samorządową jednostkę budżetową;
- 7) zakładzie budżetowym - rozumie się przez to utworzony przez jednostkę samorządu terytorialnego samorządowy zakład budżetowy;
- 8) jednostkach organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego - rozumie się przez to:
 - a) urząd obsługujący jednostkę samorządu terytorialnego,
 - b) jednostkę budżetową,
 - c) zakład budżetowy;
- 9) dochodach wykonanych urzędu obsługującego jednostkę samorządu terytorialnego - rozumie się przez to dochody obejmujące dochody publiczne, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych - wynikające ze sprawozdania rocznego z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszone o:
 - a) dochody, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 4 lit. b-d i pkt 5 ustawy o finansach publicznych,

- b) zwrot różnicy podatku, o której mowa w art. 87 ust. 1 ustawy, lub zwrot kwoty podatku naliczonego, o której mowa w art. 86 ust. 8 pkt 1 ustawy,
 - c) dochody wykonane jednostki budżetowej powiększone o kwotę stanowiącą równowartość środków przeznaczonych na wypłatę przez tę jednostkę, na podstawie odrębnych przepisów, zasiłków, zapomóg i innych świadczeń o podobnym charakterze na rzecz osób fizycznych, celem realizacji zadań jednostki samorządu terytorialnego,
 - d) środki finansowe pozostające na wydzielonym rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, odprowadzone na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
 - e) wpłaty nadwyżki środków obrotowych zakładu budżetowego,
 - f) kwoty stanowiące równowartość środków, innych niż stanowiące zapłatę, o której mowa w art. 29a ust. 1 ustawy, przekazanych zakładom budżetowym, innym jednostkom sektora finansów publicznych oraz innym osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, z wyłączeniem kwot, które zostały zwrócone, celem realizacji przez te podmioty zadań jednostki samorządu terytorialnego,
 - g) odszkodowania należne jednostce samorządu terytorialnego, pomniejszone o kwoty odszkodowań stanowiących zapłatę, o której mowa w art. 29a ust. 1 ustawy;
- 10) dochodach wykonanych jednostki budżetowej - rozumie się przez to dochody obejmujące dochody publiczne w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, z wyjątkiem dochodów, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 4 lit. b-d i pkt 5 ustawy o finansach publicznych, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, zrealizowane lub otrzymane przez tę jednostkę, wynikające ze sprawozdania z wykonania:
- a) planu finansowego jednostki budżetowej oraz
 - b) planu dochodów i wydatków zgromadzonych na wydzielonym rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, jeżeli dana jednostka budżetowa prowadzi taki rachunek
- powiększone o kwotę stanowiącą równowartość środków przeznaczonych na zasilenie tej jednostki celem realizacji przypisanych jej zadań jednostki samorządu terytorialnego, z wyjątkiem środków przeznaczonych na wypłatę, na podstawie odrębnych przepisów, zasiłków, zapomóg i innych świadczeń o podobnym charakterze na rzecz osób fizycznych;
- 11) przychodach wykonanych zakładu budżetowego - rozumie się przez to przychody zakładu budżetowego w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, w tym dotacje przekazane temu zakładowi z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszone o kwoty dotacji, które zostały zwrócone, wynikające ze sprawozdania z wykonania planu finansowego, z których zakład ten pokrywał koszty swojej działalności wykonując przypisane mu zadania jednostki samorządu terytorialnego, z wyjątkiem odsetek od środków na rachunkach bankowych zaliczonych do przychodów z mienia tego zakładu budżetowego oraz odszkodowań należnych temu zakładowi innych niż odszkodowania stanowiące zapłatę, o której mowa w art. 29a ust. 1 ustawy;

§ 3. 1. W przypadku jednostki samorządu terytorialnego sposób określenia proporcji ustala się odrębnie dla każdej z jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego.

2. Jako sposób określenia proporcji uznaje się w przypadku urzędu obsługującego jednostkę samorządu terytorialnego sposób ustalony według wzoru:

$$X = \frac{A \times 100}{D_{UJST}}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

X- proporcję określoną procentowo, zaokrągloną w górę do najbliższej liczby całkowitej,

A - roczny obrót z działalności gospodarczej zrealizowany przez urząd obsługujący jednostkę samorządu terytorialnego, stanowiący część rocznego obrotu jednostki samorządu terytorialnego z działalności gospodarczej,

D_{UJT} - dochody wykonane urzędu obsługującego jednostkę samorządu terytorialnego.

3. Jako sposób określenia proporcji uznaje się w przypadku jednostki budżetowej sposób ustalony według wzoru:

$$X = \frac{A \times 100}{D}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

X- proporcję określoną procentowo, zaokrągloną w górę do najbliższej liczby całkowitej,

A - roczny obrót z działalności gospodarczej zrealizowany przez jednostkę budżetową, stanowiący część rocznego obrotu jednostki samorządu terytorialnego z działalności gospodarczej,

D - dochody wykonane jednostki budżetowej.

4. Jako sposób określenia proporcji uznaje się w przypadku zakładu budżetowego sposób ustalony według wzoru:

$$X = \frac{A \times 100}{P}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

X- proporcję określoną procentowo, zaokrągloną w górę do najbliższej liczby całkowitej,

A - roczny obrót z działalności gospodarczej zrealizowany przez zakład budżetowy, stanowiący część rocznego obrotu jednostki samorządu terytorialnego z działalności gospodarczej,

P - przychody wykonane zakładu budżetowego.

5. Dochody wykonane urzędu obsługującego jednostkę samorządu terytorialnego, dochody wykonane jednostki budżetowej oraz przychody wykonane zakładu budżetowego nie obejmują odpowiednio dochodów lub przychodów uzyskanych z tytułu:

1) dostawy towarów i usług, które na podstawie przepisów o podatku dochodowym są zaliczane odpowiednio przez jednostkę samorządu terytorialnego lub jednostkę organizacyjną jednostki samorządu terytorialnego do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegających amortyzacji, oraz gruntów i praw wieczystego użytkowania gruntów, jeżeli są zaliczane odpowiednio do środków trwałych jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjnej jednostki samorządu terytorialnego - używanych na potrzeby prowadzonej przez te jednostki działalności;

2) transakcji dotyczących:

a) pomocniczych transakcji w zakresie nieruchomości i pomocniczych transakcji finansowych,

b) usług wymienionych w art. 43 ust. 1 pkt 7, 12 i 38-41 ustawy, w zakresie, w jakim transakcje te mają charakter pomocniczy.

§ 8. W celu obliczenia kwoty podatku naliczonego w przypadkach, o których mowa w § 3, mogą być przyjęte dane za rok podatkowy poprzedzający poprzedni rok podatkowy.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Załącznik nr 3 do Zarządzenia nr 0050.143.2026
Burmistrza Toszka
z dnia 1 lipca 2026 r.

OZNANACZENIA TRANSAKCJI I DOWODÓW ZAKUPU I SPRZEDAŻY W JPK_V7M

Spis treści

1. Oznaczenia dotyczące dostawy i świadczenia usług.....	3
2. Oznaczenia dodatkowe w procedurze JPK_7M.....	5
3. Typy dokumentów	9

1. Oznaczenia dotyczące dostawy i świadczenia usług

Atrybut	Opis
GTU_01	Dostawy napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2%, piwa oraz napojów alkoholowych będących mieszaniną piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5% (CN od 2203 do 2208);
GTU_02	Dostawy towarów, o których mowa w art. 103 ust. 5aa ustawy o VAT - oznaczenie GTU_02, czyli m.in. benzyn lotniczych i silnikowych, olejów napędowych i opałowych, paliw typu benzyny do silników odrzutowych i paliw typu nafty do silników odrzutowych, paliw oraz biopaliw ciekłych;
GTU_03	Dostawy olejów opałowych nieobjętych GTU_02, olejów smarowych i pozostałych olejów (CN od 2710 19 71 do 2710 19 83 i CN od 2710 19 87 do 2710 19 99, z wyłączeniem smarów plastycznych zaliczonych do kodu CN 2710 19 99), olejów smarowych (CN 2710 20 90) oraz preparatów smarowych (CN 3403, z wyłączeniem smarów plastycznych objętych tą pozycją), czyli m.in: olejów opałowych nieujętych w GTU_02, olejów smarowych i pozostałych olejów, z wyłączeniem smarów plastycznych, olejów smarowych oraz preparatów smarowych;
GTU_04	Dostawy wyrobów tytoniowych, suszu tytoniowego, płynu do papierosów elektronicznych i wyrobów nowatorskich, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;
GTU_05	Dostawy odpadów - wyłącznie określonych w poz. 79-91 załącznika nr 15 do ustawy o VAT, czyli m.in. odpadów szklanych, papierowych, gumowych, odpadów z tworzyw sztucznych;
GTU_06	Dostawy urządzeń elektronicznych oraz części i materiałów do nich, wyłącznie określonych w poz. 7, 8, 59-63, 65, 66, 69 i 94-96 załącznika nr 15 do ustawy o VAT, czyli m.in. telefonów komórkowych, konsoli do gier wideo (z wyłączeniem części i akcesoriów), aparatów fotograficznych cyfrowych i kamer cyfrowych, a także folii typu stretch określonej w poz. 9 tego załącznika;
GTU_07	Dostawy pojazdów oraz części (CN od 8701 do 8708), czyli ciągników (w tym rolniczych, gąsienicowych, drogowych do naczep), pojazdów silnikowych do przewozu 10 lub więcej osób razem z kierowcą;
GTU_08	Dostawy metali szlachetnych oraz nieszlachetnych - wyłącznie określonych w poz. 1 i 1a załącznika nr 12 do ustawy oraz w poz. 12-25, 33-40, 45, 46, 56 i 78 załącznika nr 15 do ustawy;
GTU_09	Dostawy produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych - wyłącznie objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w art. 37av ust. 1 ustawy - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2301 ze zm.);
GTU_10	Dostawy budynków, budowli i gruntów oraz ich części i udziałów w prawie własności, w tym również zbycia praw, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o VAT;
GTU_11	Świadczenia usług w zakresie przenoszenia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, o których mowa w ustawie o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2023 r. poz. 589);
GTU_12	Świadczenia usług o charakterze niematerialnym - wyłącznie: doradczych, w tym doradztwa prawnego i podatkowego oraz doradztwa związanego z zarządzaniem (PKWiU 62.02.1, 62.02.2, 66.19.91, 69.20.3, 70.22.11, 70.22.12, 70.22.13, 70.22.14, 70.22.15, 70.22.16, 70.22.3, 71.11.24, 71.11.42, 71.12.11, 71.12.31, 74.90.13, 74.90.15, 74.90.19), w zakresie rachunkowości i audytu finansowego (PKWiU 69.20.1, 69.20.2), prawnych (PKWiU 69.1), zarządczych (PKWiU 62.03, 63.11.12, 66.11.19, 66.30, 68.32, 69.20.4, 70.22.17, 70.22.2, 90.02.19.1), firm centralnych (PKWiU 70.1), marketingowych lub reklamowych (PKWiU 73.1), badania rynku i opinii publicznej (PKWiU 73.2), w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych (PKWiU 72) oraz w zakresie pozaszkolnych

	form edukacji (PKWiU 85.5);
GTU_13	Świadczenia usług transportowych i gospodarki magazynowej (PKWiU 49.4, 52.1), czyli m.in. usług w zakresie transportu drogowego towarów, transportu drogowego przesyłek pocztowych, usług związanych z przeprowadzkami.

Najczęściej stosowane oznaczenia dotyczące dostawy i świadczenia usług w Gminie Toszek:

- GTU_06 (sprzedaż telefonu komórkowego);
- GTU_10 (opłata przekształceniowa, użytkowanie wieczyste, sprzedaż działki budowlanej, lokalu mieszkalnego).

2. Oznaczenia dodatkowe w procedurze JPK_7M

Rodzaj procedury	Opis
IMP	Podatku naliczonego z tytułu importu towarów, w tym importu towarów rozliczanego zgodnie z art. 33a ustawy. Oznaczenie dotyczące podatku naliczonego z tytułu importu towarów, w tym importu towarów rozliczanego zgodnie z art. 33a ustawy o VAT. Pole oznacza się wyłącznie w sytuacji, gdy wykorzystywana jest procedura uproszczona uzależniona od wcześniejszego wydania pozwolenia. Można rozliczyć kwotę podatku należnego z tytułu importu towarów w deklaracji podatkowej składanej za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu importu tych towarów. W tym przypadku również w tej deklaracji wykazuje się podatek naliczony (do odliczenia).
WSTO_EE	Wewnątrzwspólnotowa sprzedaż na odległość towarów, które w momencie rozpoczęcia ich wysyłki lub transportu znajdują się na terytorium kraju, oraz świadczenia usług telekomunikacyjnych, nadawczych i elektronicznych, o których mowa w art. 28k ustawy, na rzecz podmiotów niebędących podatnikami, posiadających siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju
IED	Dostawa towarów, o której mowa w art. 7a ust. 1 i 2 ustawy, dokonanej przez podatnika ułatwiającego tę dostawę, który nie korzysta z procedury szczególnej, o której mowa w dziale XII w rozdziale 6a lub 9 ustawy lub w odpowiadających im regulacjach, dla której miejscem dostawy jest terytorium kraju
TP	W istniejących powiązań między nabywcą a dokonującym dostawy towarów lub usługodawcą, o których mowa w art. 32 ust. 2 pkt 1 ustawy. Procedura obejmuje relacje występujące pomiędzy następującymi podmiotami powiązanymi: 1. podmiotami, z których jeden podmiot wywiera znaczący wpływ na co najmniej jeden inny podmiot, znaczący wpływ oznacza: a. osiadanie bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 25%: udziałów w kapitale lub praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących lub zarządzających, lub udziałów lub praw do udziału w zyskach lub majątku lub ich ekspektatywy, w tym jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych, lub b. faktyczną zdolność osoby fizycznej do wpływania na podejmowanie kluczowych decyzji gospodarczych przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, lub c. pozostawanie w związku małżeńskim albo występowanie pokrewieństwa lub powinowactwa do drugiego stopnia. 2. podmiotami, na które wywiera znaczący wpływ, o ten sam inny podmiot lub o małżonek, krewny lub powinowaty do o drugiego stopnia osoby fizycznej wywierającej znaczący wpływ na co najmniej jeden podmiot, lub 3. spółką niemającą osobowości prawnej i jej wspólnikami, lub 4. podatnikiem i jego zagranicznym zakładzie
TT_WNT	Wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów dokonanego przez drugiego w kolejności podatnika VAT w ramach transakcji trójstronnej w procedurze uproszczonej, o której mowa w dziale XII rozdział 8 ustawy W efekcie tej transakcji drugi w kolejności podatnik nie płaci podatku VAT od WNT (transakcja jest wykazywana jako procedura szczególna w JPK_V7 bez wskazania kwoty podatku). Za transakcję trójstronną uznaje się transakcję, w której są spełnione łącznie następujące warunki: a. trzech podatników VAT zidentyfikowanych na potrzeby transakcji wewnątrzwspólnotowych w trzech różnych państwach członkowskich uczestniczy w

	dostawie towaru w ten sposób, że pierwszy z nich wydaje ten towar bezpośrednio ostatniemu w kolejności, przy czym dostawa tego towaru jest dokonana między pierwszym i drugim oraz drugim i ostatnim w kolejności, b. przedmiot dostawy jest wysyłany lub transportowany przez pierwszego lub też transportowany przez drugiego w kolejności podatnika VAT lub na ich rzecz z terytorium jednego państwa członkowskiego na terytorium innego państwa członkowskiego; Oznaczenie TT_WNT obejmuje wyłącznie procedurę uproszczoną w transakcji trójstronnej - tzn. procedurę polegającą na tym, że ostatni w kolejności podatnik VAT rozlicza VAT z tytułu dokonania na jego rzecz dostawy towarów przez drugiego w kolejności podatnika VAT, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki: a. dostawa na rzecz ostatniego w kolejności podatnika VAT była bezpośrednio poprzedzona wewnątrzwspólnotowym nabyciem towarów u drugiego w kolejności podatnika VAT, b. drugi w kolejności podatnik VAT dokonujący dostawy na rzecz ostatniego w kolejności podatnika VAT nie posiada siedziby działalności gospodarczej na terytorium państwa członkowskiego, w którym kończy się transport lub wysyłka, c. drugi w kolejności podatnik VAT stosuje wobec pierwszego i ostatniego w kolejności podatnika VAT ten sam numer identyfikacyjny na potrzeby VAT, który został mu przyznany przez państwo członkowskie inne niż to, w którym zaczyna się lub kończy transport lub wysyłka, d. ostatni w kolejności podatnik VAT stosuje numer identyfikacyjny na potrzeby VAT państwa członkowskiego, w którym kończy się transport lub wysyłka, e. ostatni w kolejności podatnik VAT został wskazany przez drugiego w kolejności podatnika VAT jako obowiązany do rozliczenia podatku VAT od dostawy towarów realizowanej w ramach procedury uproszczonej. W przypadku procedury uproszczonej uznaje się, że wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów zostało opodatkowane u drugiego podatnika, jeżeli wystawił on ostatniemu w kolejności podatnikowi VAT fakturę zawierającą, oprócz danych standardowych, następujące informacje: 1. adnotację "VAT: Faktura WE uproszczona na mocy art. 135-138 ustawy ptu" lub „VAT: Faktura WE uproszczona na mocy artykułu 141 dyrektywy 2006/112/WE”; 2. stwierdzenie, że podatek z tytułu dokonanej dostawy zostanie rozliczony przez ostatniego w kolejności podatnika podatku od wartości dodanej; 3. numer VAT-UE, który jest stosowany przez niego wobec pierwszego i ostatniego w kolejności podatnika podatku od wartości dodanej; 4. numer identyfikacyjny stosowany na potrzeby podatku od wartości dodanej ostatniego w kolejności podatnika
TT_D	Dostawa towarów poza terytorium kraju dokonanej przez drugiego w kolejności podatnika VAT w ramach transakcji trójstronnej w procedurze uproszczonej, o której mowa w dziale XII rozdział 8 ustawy. W efekcie tej transakcji drugi w kolejności podatnik nie płaci podatku ani nie wykazuje transakcji jako WDT, lecz jako dostawa opodatkowana u nabywcy (trzeciego w kolejności uczestnika transakcji trójstronnej). W efekcie w JPK_V7 wskazujemy procedurę TT_D i wykazujemy transakcję w pozycjach szczególnych bez wskazywania kwoty podatku do zapłaty.
MR_T	Świadczenia usług turystyki opodatkowanych na zasadach marży zgodnie z art. 119 ustawy. Podstawą opodatkowania przy wykonywaniu usług turystyki jest kwota marży pomniejszona o kwotę należnego podatku. Marżą jest różnica między kwotą, którą ma zapłacić nabywca usługi, a faktycznymi kosztami poniesionymi przez podatnika z tytułu nabycia towarów i usług od innych podatników dla bezpośredniej korzyści

	turysty; przez usługi dla bezpośredniej korzyści turysty rozumie się usługi stanowiące składnik świadczonej usługi turystyki, a w szczególności transport, zakwaterowanie, wyżywienie, ubezpieczenie.
MR_UZ	Dostawa towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków, opodatkowanej na zasadach marży zgodnie z art. 120 ustawy. W przypadku podatnika dokonującego dostawy towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków nabytych uprzednio przez tego podatnika w ramach prowadzonej działalności, w celu odprzedaży, podstawą opodatkowania podatkiem jest marża stanowiąca różnicę między kwotą sprzedaży a kwotą nabycia, pomniejszona o kwotę podatku. W tym przypadku poza danymi podstawowymi co do transakcji, w polach właściwych dla sprzedaży według odpowiednich stawek VAT należy wykazywać poszczególne podstawy opodatkowania, tj.: marże pomniejszone o podatek należny (w tym również marże ujemne) i podatek należny od poszczególnych marż (przy marży ujemnej podatek wynosi „0.00”), z oznaczeniem odpowiednio MR_T lub MR_UZ.
I_42	Wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów następującej po imporcie tych towarów w ramach procedury celnej 42 (import). Procedura importu 42 przewidziana jest celem wprowadzenia towarów w taki sposób do obrotu, że miejscem przeznaczenia towarów jest inny kraj wspólnoty, gdzie między krajami w Unii Europejskiej dochodzi do przesunięcia towarów na zasadzie wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów (import nie jest krajem docelowym). W przypadku procedury 42 dochodzi do zwolnienia z VAT transakcji importu, a opodatkowaniu następuje WDT. Zgodnie z kodowaniem towarów: procedura 42 stanowi dopuszczenie do obrotu z jednoczesnym wprowadzeniem na rynek krajowy towarów, które podlegają zwolnieniu z podatku VAT w przypadku dostawy do innego Państwa Członkowskiego (import z kraju trzeciego z bezpośrednio następującą po nim dostawą wewnątrzwspólnotową). Oznaczenie dokonuje się, gdy import miał miejsce w Polsce, a WDT następuje do innego kraju Unii. Procedurą oznaczamy WDT, a nie import. Podatek VAT pozostawiony jest do rozliczenia w kraju docelowym (z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia).
I_63	Wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów następującej po imporcie tych towarów w ramach procedury celnej 63 (import). Procedura importu wynikająca z art. 63 rozporządzenia celnego oznacza powrotny przywóz spoza UE z jednoczesnym dopuszczeniem do swobodnego obrotu i wprowadzeniem do tego obrotu krajowego towarów, które są zwolnione z podatku VAT. Ostatecznie towar trafić ma do innego państwa członkowskiego niż kraj importu. W przypadku procedury 63 dochodzi do zwolnienia z VAT transakcji powrotnego przywozu towaru, który pierwotnie został wyprowadzony poza terytorium Unii Europejskiej, a opodatkowaniu następuje WDT w chwili przemieszczenia towarów.
B_SPV	Transferu bonu jednego przeznaczenia dokonanego przez podatnika działającego we własnym imieniu, opodatkowanego zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy. Transfer bonu jednego przeznaczenia dokonany przez podatnika działającego we własnym imieniu uznaje się za dostawę towarów lub świadczenie usług, których ten bon dotyczy. W ramach B_SPV dojdzie do rozliczenia VAT od czynności przekazania bonu. W tym przypadku faktycznego przekazania towarów lub faktycznego świadczenia usług w zamian za bon jednego przeznaczenia przyjmowany przez dostawcę lub usługodawcę jako wynagrodzenie lub część wynagrodzenia nie uznaje się za niezależną transakcję w części, w której wynagrodzenie stanowił bon. Gdyby doszło do dodatkowego wynagrodzenia ponad wartość bonu - to tej części transakcji nie oznaczamy procedurą B_SPV.
B_SPV_Dostawca	Dostawy towarów oraz świadczenia usług, których dotyczy bon jednego

	przeznaczenia na rzecz podatnika, który wyemitował bon zgodnie z art. 8a ust. 4 ustawy. Oznaczenie procedurą dotyczy sytuacji, w przypadku gdy dostawca towarów lub usługodawca nie jest podatnikiem, który działając we własnym imieniu, wyemitował bon jednego przeznaczenia, uznaje się, że ten dostawca lub usługodawca dokonał odpowiednio dostawy towarów lub świadczenia usług, których ten bon dotyczy, na rzecz podatnika, który wyemitował ten bon. Transakcja opodatkowana ma zatem miejsce już w chwili emisji bonu a nie w chwili realizacji go przez podmiot, który korzysta ostatecznie (np. nie w chwili wykorzystania bonu przez pracownika, lecz w chwili emisji bonu u pracodawcy). Procedurę rozpoznaje u siebie dostawca towarów i usług, a nie emitujący bon pracodawca i wykazuje bon zgodnie ze stawką właściwą dla dostawy towarów lub świadczenia usługi, których bon dotyczy
B_MPV_Prowizja	Świadczenia usług pośrednictwa oraz innych usług dotyczących transferu bonu różnego przeznaczenia, opodatkowanych zgodnie z art. 8b ust. 2 ustawy. Procedura znajdzie zastosowanie w przypadku gdy transferu bonu różnego przeznaczenia dokonuje podatnik inny niż podatnik dokonujący czynności podlegającej opodatkowaniu (czyli jeśli sprzedaży bonu lub jego przekazania dokonuje inny podmiot niż producent/sprzedawca towaru etc.). Opodatkowaniu podatkiem (wykazaniu procedury B_MPV_PROWIZJA) podlegają usługi pośrednictwa oraz inne usługi, które można zidentyfikować, takie jak usługi dystrybucji lub promocji, dotyczące tego bonu. Natomiast faktyczne przekazanie towarów lub faktyczne świadczenie usług dokonane w zamian za bon różnego przeznaczenia przyjmowany przez dostawcę lub usługodawcę jako wynagrodzenie lub część wynagrodzenia podlega opodatkowaniu podatkiem. Nie podlega opodatkowaniu podatkiem wcześniejszy transfer bonu różnego przeznaczenia przez jego wystawcę (wystawca nie wykazuje tej procedury u siebie, robi to wyłącznie pośrednik w obrocie bonami).

3. Typy dokumentów

W nowej strukturze JPK_V7M przedsiębiorca ma obowiązek oznaczyć typy dokumentów dla dowodów sprzedaży i dowodów zakupów:

Dowody sprzedaży:

DI - dowód inny niż faktura wystawionych poza KSeF

RO - należy stosować dla dokumentu zbiorczego, który dotyczy wartość sprzedaży zaewidencjonowanej na kasie fiskalnej. Mowa tu o raportach kasowych.

FP – faktura wystawiona na zasadach określonych w art. 109 ust 3d ustawy o VAT oraz fakturę elektroniczną i fakturę w postaci papierowej wystawionej przy użyciu kas rejestrujących

WEW - wprowadzony przedrostek WEW dla celów JPK, dotyczy dokumentów wewnętrznych dla

czynności, które nie są udokumentowane oryginalnymi dokumentami zakupu/sprzedaży np.

- bezpłatne przekazanie towarów na cele nie związane z działalnością
- ewidencja wartości sprzedaży bezrachunkowej
- ewidencja najmu prywatnego (najem nie związany z działalnością)

Dowody zakupu :

DI - dowód inny niż faktura

VAT RR - jeżeli przedsiębiorca wystawia fakturę na zakup produktów rolnych od rolnika ryczałtowego, dla celów JPK ma obowiązek oznaczania tej faktury oznaczeniem „VAT RR.”

WEW - dowód wewnętrzny

Analogicznie jak w przypadku dowodów WEW dla celów sprzedaży, dowody WEW pojawiają się także po stronie zakupu. Zasada stosowania oznaczenia jest taka sama. Dowody zakupu oznaczamy WEW w przypadku czynności, które nie są udokumentowane oryginalnymi dokumentami zakupu.

MK Kolejnym nowym obowiązkiem jest oznaczanie faktur kosztowych otrzymanych od przedsiębiorców rozliczających się na metodzie kasowej oznaczeniem MK.

Zakup VAT_ Marża Oznaczenie Zakup VAT_Marża dotyczy faktur lub innych dokumentów zakupu, związanych ze sprzedażą opodatkowaną na zasadach marży zgodnie z art. 120 ustawy należy ująć co do zasady w okresie rozliczeniowym, w którym powstaje obowiązek podatkowy z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług opodatkowanych na tych zasadach, z zastrzeżeniem art. 120 ust. 5 ustawy.

Ewidencja faktur sprzedażowych/zakupowych powinna zawierać następujące oznaczenia:

OFF – w przypadku faktur, które na dzień złożenia ewidencji nie będą posiadały jeszcze numeru KSeF (tj. faktury VAT wystawione w okresie tzw. awarii KSeF),

BFK – w przypadku faktur elektronicznych lub faktur w postaci papierowej (tj. faktur VAT wystawionych poza KSeF),

DI – w przypadku dowodów innych niż faktura wystawiona za pośrednictwem KSeF.